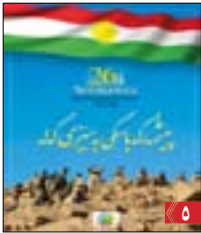

دهقی
په یامی
به ریز
روسته م...

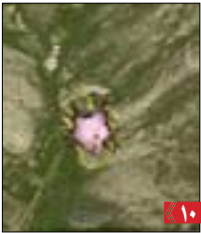
پیشہ ورگہ،
رہمزی
ہدہرمان

نہ شکہ نہجہ
نأمر ازیکی
نارہوا
بؤ...

ریڳای
ماندیلا،
نوقمی
تۆزی...

راستییه‌گانی
زیندانی
دۆلّه‌توو

دابیڼکړنی مافه نه‌ت‌وايه تيبه‌کانې گه‌لی کورد له چوارچيوه‌ی نئیرانيکی دیموکراتيکی فیډرال‌دا

كوردستان

نۇرگانى كۆمىتەى ناواه نىدىى ھىزبى دىمۇكراتى كوردستانى نىران

ئۈرگەنى كۆمىتەى ناۋەندىى ھىزبى دېمۇكراتى كوردستانى ئىران

ژماره ٦١٩، شه‌مه، ٣٠ سه‌رماوه‌زی ١٣٩٢، ٢١ دی‌سامبر ٢٠١٣، ٥٠٠ ته‌ن

www.kurdistanmedia.com

پیشہ ورانہ
برووسنگ کے لیے دلی سے رہاؤں

لەم رۆڤەسمەدا پاش
سروودی نەتوایەتی "تەبی
رەقیب" و رۆژگرتن لە گێانی
پاکێ شەهیدانی کوردستان،
بەرێژ "رۆستەم جەهانگیری"،
نەندامی دەفتەری سیاسی
و بەرپرسی کۆمسیۆنی
سیاسی - نێزامی حیزب،
بەم بۆنەیهوه لێدوانێکی
پێشکەش کرد.

به پرنز جهانگیری
له به شیک له قسه کانیدا
بؤ پشمره گه کانی
حیزب رایگه باند: "ئێوه
پشمره گه حیزبکی که
نزیك به ۷۰ ساله له پیناو
ودیهاتنی ئامانجه کانی
نەتەوییهکی به شخرواو
بات بووه و ئێستاش بهردوامه
هم ئامانجه کانی ئهم حیزبه،
هم قۆناغه که و پرگه کانی
م و ژرۆر بووه و همیه."

له به‌شپڅي ډيکه له رڼو پرسمه کډه له ۸ کس
له پېشمه رڼگان په ناودکانې، موځمه‌د ساحبي،
رڼا زه‌فېزي، موځمه‌د خوسرو زاده، رده‌يم هيمه‌تي،
مه‌مومود رس‌وولي، زاهيد خليلي زاده، حمزه
پوشاب و سديق به‌رزگر، که ميژينه‌ي خباتيان له
ريزدانې حبيبي ډيموکراته به ۲۰ سال گه‌ښتو،
به پشکه‌ش کړنې له‌وځکي رڼليان له لايښ
مستفا هيجري، سکريزي گشتي حبيب، رڼ
گېردا.

پەيامى ھاۋىيەشە يەكەتتەكەنى ژئان، لاۋان
 ۋە خۇندەكەنى دىمۇكراتى كوردەستەنى ئىژان بەم
 بۇندەمە ۋە لاۋان "فۇئاد خاكى بەيگى" سكرىتېرى
 يەكەتتى لاۋان خۇندەراۋەمە.
 لە ئىژانخى رېۋرەسمەكەدا "لالۇ رەجەدەر"
 گۇزەننەتتە بەنابانگ ۋە شۇرەگىزى كورد بە
 ھاۋكارى كۆزى مۇسقىا كۇمىسۇنى پەرۋەدە
 حېزب، چەند پارچە سەروودى شۇرەگىزى پىشەكەش
 بە ئامادەبۇۋان كورد.

دهقی ته‌واوی و ته‌کانی به‌پرێز رۆسته‌م جه‌هانگیرى
له‌م رۆپه‌سمه‌دا و هه‌واله‌ پێوه‌نیداردان به‌ رۆژى
پێشمه‌رگه‌ى کوردستان له‌ لاپه‌ره‌کانى ٣٢ و ٤٤
هاتوه‌.

خەڵك و ئەندامان ولایەنگرانی حیزبی دیموكرات
 ٢٦ سەرمافۆز، رۆژی پێشمەرگەي كوردستانیان
 بە شامادیموونی ئەندامانی رێبەری، كادر،
 پێشمەرگەكان و ئەندامانی حیزبی دیموكراتی
 كوردستانی ئێران و هەروەها میوانانی بەشداربوو،
 بەرز راگرت.

روژری سێ شەممە ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٩٢ی
هەتاوی، رۆڕەسەمی روژێ پێشمەرگەی کوردستان

وھزیری کاروباری دورری فەرمانسە دلێ
ناکرێت دنیای بی لە چاپووشی کردنی نێزان
لەھەمبەر بەدەستپێنانی چەکی ناوکی.
لۆزان فابیوس لە وتووێژێک لە گەڵ
گۆڤاری "وال ئینستریٹ ژورنال" وتوویەتی،
دنیایەیک بوونی نییە کە نێزان بەراستی
نامادە بێت بۆ ھەمیشە لەو تیکنۆلۆژیای
کە دێتوانێ چەکی ناوکی بەرھەم ھێنێ
چاپووشی بکات.

بە يېڭى رايۇرتى ھەۋالىتىرى فەرانسە،
 فايوس ھىما دىكاك پىرسى ئىستىئە ئەمىيە
 كە رىككە وتنامەي كاتىبى كە لە كۇتايى
 مانگى نوايمردا لە ژېئېف بە واۋۇ گەشت
 بە شىۋىيەكى راستكردارنە بېرۇپە بېچت.
 نىگەرانى سەرەكىي ھەنگاۋى داھاتوۋ،
 چۈن ئەم نە گەرە بوۋنى ھەيە كە ئىران لەباتى
 ۋەلانى بىرنامەي پىتاندنى ئۇرانىۋەمەكى،

تەنیا چالاکیە کانی لەم بواردە را بگرت. فابیوس بە "وال ئیسترت ژوورنال"ی وتووە لە هەنگاوی داھاتوودا دەبێ دُنیا بێن کە تاران هیچ چەشنە ئیملکاناتیکی تێکنۆلۆژیایی کە توانای بەرھەمھێنانی چەکی ناوکی ھەیە لەبەردەستدا نایستی. نابراو نەوێش دەلی کە فرسۆلە نیدیە کە لەم بەشدا دەبێ ژۆر روون و ناشارکا بێت.

راگرتى پىتاندىنى ئۇزارتىۋى 5 لەسەد،
كەمكىندەۋى سانئىنقىۋىزۋەكەنى چالاك لە
دامەزۋاۋە ناۋكىيەكان و دابىنكىرىنى دەرتەن بۇ
چاۋدېرى زىات و كارىگەرتى چاۋدېرانى
ناۋاسى وزى ناۋكى بۇسەر دامەزۋاۋە
جىاۋازە ناۋكىيەكانى ئىزان لە بلىنىيەكانى
دىكەى ئىزان لەم رىككەۋتەنامە دابە.

خزای نته‌ده یگه‌تروده‌کان
۱۸ دسامبر به په‌سند
له مهر هلو‌مجر مافی
له هه‌مهر به‌ردو‌امیی
" و "مه‌تسیرا‌زی" مافی
ه‌ئانی خ‌زی در‌پ‌ری.
له به‌ردو‌امیی ه‌لا‌واردن
به‌وی و زمانیه‌کان) (ن‌ته‌ده
به‌مایه‌تیبه‌ نا‌ییته‌کان، ترس،
ر‌ک‌پ‌یکی چالا‌کی مافی
ی ت‌ل‌ن‌ت‌زی و ز‌ن‌ده‌ب‌ونی
تان در‌خه‌ گ‌راوه.

به ریوہ بردنی حوکمی نیعدام
نیعدامی شراوہی گروپی و
نیعدام بی ناگاداری بنہ مالہ
گر توہ۔

تئیدامی که سانی ژیر ۱۸

**ریکخراوی نه ته وه یه کگرتووه کان دژی پیشیلکردنی
مافی مروف له ئیراندا بریارنامه یه کی ده رکرد**

سالی به مانای پیش‌لکردنی به‌رپرسیاریه‌تیبه‌کانی
تیران له هه‌مبه‌ر کۆنواسیۆنی مافی منداڵ
و په‌یماننامه‌ی نێونه‌وه‌یی مافی مه‌ده‌نی و
سیاسی پێناسه‌ کردوه‌.

نەشكەنجە و سزادان يان ھەلسۆكەوتى
توندوتۈژنە و نامرۇبى يان سووكايتەي پىنكرن
وڭ بېرنى ئەندامەكانى جەستە و قامچى لىدان،
ناستەنگە بەربىلاو و جىددىيەكان بۇ نازادى
پىكەننەننى گروپ و كۆبونەوى ناشتەخاوانە
و نازادى بىرۈيۈچۈن، وڭ ھەلدان بۇ بەرەست
درووستىكرن، فېلېتېركرن و پىشگىرى لە
دەستراگەشتەن بە ئىتېرىت و كېشەدرووستىكرن
لە جالاکى راگەينە سەتەلايتىيەكان لە رىگەى
ناردى پارازىت، سانسور يا داخستنى رۆژنامە
و گوفارەكان، لەو بابەتەئەى دىكەى پىشلىكردى
مافى شارۋەمەندەكانى ئىزان كە پىرپارنامە ھىماى
بۇ كرەوۋە.

رۆژى پېشمەرگەى كوردستان له ولّاتى سوويس بهرز راگيرا

رێكەوتى ٢٤ى سەرماوەزى ١٣٩٢ى هەتاوى لە شارى زوورىخى ولّاتى سوويس، رۆپۆسى ٢٦ى سەرماوەز، رۆژى پېشمەرگەى كوردستان كە لەلایەن كۆمىتەى حیزبەوه لەو ولاتە رێكخرابوو، بە بەشارىى ئەندامان و لایەنگرانى حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران، بەرپۆهچوو. رۆپۆسمەكە بە خوێندنەوى سرودى نەتەوايەتیی "ئەى رەقىب" و راگرتنى خولەكێك يێدنكى بۆ رێزگرتن لە گيانى پاكى شەهیدانى رینگای ززگارىی كوردستان دەستى پێكرد. پاشان پەيامى كۆمىتەى حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران - سوويس، لەلایەن "عابید عەزیزى"یەوه خوێندرایەوه. دواتر پارچە پەخشانیك لە رینگەى پرۆژۆكئۆرەوه پێشكەش كرا و ھەروەھا پارچە ھۆنراویەك لەلایەن "پەرویز نیعمەتى" پێشمەرگەى دێرینەوه خوێندرایەوه. لە بڕگەيەكى دیکەى رۆپۆسمى رۆژى پێشمەرگەى كوردستان كۆمەلەك لە پێشمەرگە دێرینەكانى حیزبى ديموكرات بېرەوهريەكانى خۆيانيان بۆ بەشداران گێرایەوه. لە كۆتاییدا "كامران رەسوولى" بەرپرسى كۆمىتەى حیزب لە ولّاتى سوويس پیرۆزبایی خۆى بەبۆئەنوە پێشكەش بە بەشداران كرد.

نۆهەمین فێستیفالّى ھێزى پېشمەرگەى كوردستان بەرپۆهچوو

نۆهەمین فێستیفالّى ھێزى پێشمەرگەى كوردستان بەیۆنەى ٢٦ى سەرماوەز، لە ژێر دروشمى "پێشمەرگە چرای رووناكىی رینگای خەبات" بەرپۆهچوو. ئەو فێستیفالە لە رێكەوتى ٨ تا ١٩ى سەرماوەز، لە بەشەكانى نێزامى، وەرزشى و ھزرى، لەلایەن ھێزى پارێزگارىیى حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێرانەوه بەرپۆهچوو. "شەترنج، فوتسال و پینگ پونگ" لە بەشى وەرزش و "شيعر و نووسینى بابەت" لە بەشى ھزر و ئەندىشە، دوو بەشى بڕگەكانى ئەو فێستیفالە و بەشى "تیرھاوژێرى بە چەكى كەلاشینكۆف و قەناس" بڕگەى نێزامى ئەو فێستیفالەى پێكھێنابوو. ئەو فێستیفالە بە بەرپۆهچوونى رۆپۆسمێك لەلایەن ھێزى پارێزگارىیى حیزبى ديموكراتەوه كۆتایی پێھات و تێیدا پاش خوێندنەوى پەيامى كۆتایی نۆهەمین فێستیفالّى ھێزى پێشمەرگەى كوردستان لەلایەن "شۆرش ئىبراهيمى" یەوه، خەلات بەسەر سەركەوتوانى خولەكەدا داوەشكرا.

رۆژى پېشمەرگەى كوردستان له شار و گوندەكانى كوردستانى ئێران بەرز راگيرا

ئەندامان و لایەنگرانى حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران لە كەش و ھەوايەكى ئەمىنیەتى و خەفەقاندن بە بلأوركەندەوى، سى دى، تراكت، پووستێر، ھەلواسینى دروشم و چەسپاندنى وێنەى رێبەرانى شەھید، بە بونەى ٢٦ى سەرماوەز رۆژى پێشمەرگەى كوردستان چالاكىی تەبلیغیان لە شار و گوند و ناوچەكانى كوردستان بەرپۆهبرد. بە ھۆى زۆربوونى شوێنى شار و گوند و ناوچەكان تەنیا نامازە بە نارى شاردەكان ددەكين. بۆ خوێندنەوى زیاترى ھەوالەكان سەردانى سايتى "گوردستان میدیا" بکەن. شاردەكان بریتین لە: بۆکان، ورمى، کامیاران، نەغەدە، مەریوان، سەنە، سەرپێل زەھاو، قەسر شیرین، پاوه، ھەوشار، شنۆ و بانە.

ئازاد کرانى ٢ کەس له چالاکانى دەستبەسەرکراوى زیندانى مەحەتەى ھەولێر

بەپێى راپۆرتى ئاژانسى ھەوالدەریی كوردپا، ٢چالاكى سیاسى كوردى دەستبەسەر كراوى خەلكى كوردستانى ئێران لە شارى ھەولێر پاش ٣٩ رۆژ دەستبەسەرى، بە سپاردنى بارمەتە لەزیندان ئازاد کران. عەباد كاكەمى پارێزەرى ئەو ٨ چالاکە گوتى: دواوەداوى ئەودى كە دادوەر حوكمى ئازادىيى ئەو ٨ كەسەى دەرکرد، بەپێنى ماددەى ٢٢٢ لە یاسای سزادانى عێراقى سالى (١٩٦٩)، سەرلەنوێ ٦ كەسیان دەستبەسەر و روانەى زیندان کرانەوه و تەنیا عەلى ئىسماعیل ئژاد و فازل پارەكار دوو كەس لە دەستبەسەر كراوەكان بە سپاردنى ٥ میلیۆن دینار ئازاد کران.

سزای ٥ سالّ زیندان بۆ دوو ھاووڵاتیى مەھابادى پشتراست کرایەوه

ئاژانسى ھەوالّى موکریان بلأوى کردەوه، رێکەوتى ٢٧ى سەرماوەزى ١٣٩٢ى ھەتاوى لەلایەن لقى ١٠ى دادگاى پێداچوونەوى پارێزگاى ئورمیه‌وه، سزای ٥ سالّ زیندانى تەغزیریى دوو ھاووڵاتیى كوردى خەلکى شارى مەھاباد بە ناوەكانى "فاروق سامانى و رەسوول خزر مرۆوتە" پشتراست کرایەوه. ئەو دوو ھاووڵاتییه كوردە مانگیك پێش ئێستا بە تۆمەتى "كۆبوونەوه و ھەولدان لەدژى تەناھىی نەتەوىی و تەبلیغ دژى رێژیى ئێران" لە رینگەى "پۆھندى لەگەڵ حیزینكى دژبەرى رێژیم" لەلایەن لقى یەكی دادگاى ئینقلابى مەھابادەوه سزای ٥ سالّ زیندانییان بەسەردا سەپا.

رنووى بەفر ٣ كۆلبەرى كوردى له پارێزگای ھەكاریى كوردستانى تورکیە کردە قوربانى

رێكەوتى ٢٢ى سەرماوەز، سێ كۆلبەرى كورد بەناوەكانى "پەرویز دێهقان" كۆرى رەشید، "زیاد دەرگەبى" كۆرى سەدیق و "حەسەن دەرگەبى" كۆرى سەدیق، كە ھەر سێکیان خەلكى گوندى "پێرانچوق"ى سەرە ناوچەى سۇماى ورمى بوون، لە ناوچەى "ئەشكەموتان"ى سەرە پارێزگای ھەكاریى كوردستانى باكور تووشى رووداوى رنوو بوون و لە ئەنجامدا دوانیان گیانیان لەدەست دا و یەكێكیشان بەتوندى بریندار بوو."پەرویز دێهقان" براى یەكێك لە پێشمەرگەكانى حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێرانە.

ھەوالّ و راپۆرت

ئەستاندنى پاره له قوتابییانى روانسەر ناره‌زایه‌تیی بنه‌ماله‌کانیانی لیکه‌وته‌وه

بەرپرسیانى دوو قوتابخانەى سەرەتایی شارى روانسەر لە پارێزگای کرماشان بەناوەکانى "حەزرەتى زەینەب و ١٧ى شەھریوەر"، دايیکردنى پارەى سووتەمەنى و ھەندى پێداویستیی دیکەى وەکوو تەختە رەش، پەردە، شۇفاژ و کۆمیدیان خستوووتە ئەستۆى قوتابییان و ئەوەش ناره‌زایه‌تیی بنه‌ماله‌کانى لێکەوتوووتەوه. لەو دوو قوتابخانە سەرەتاییەدا پارەى خەلاتى قوتابیيانی نموونە و رۆپۆسمەکان و تەنانەت بۆنەکانى رێژیى ئیسلامیى ئێرانیشیان لە ئەستۆى قوتابییان داناوە". بەرپرسیانى قوتابخانەى سەرەتایی زەینەب لە شارى روانسەر بە بنه‌ماله‌ى تیکرای قوتابیيانیان راگەیاندوو، کە دەبێ ھەر قوتابییه‌ك بڕى ١٠ ھەزار تەمەن بۆ کڕینی کومیدى قوتابخانە رادەستى قوتابخانە بکەن.

ئیدارەى ئیتلاعاتى بۆکان داواى چەك له گوندنشینانى ناوچەى ئالەشین دەکات

ئیدارەى ئیتلاعاتى بۆکان، داواى لە ژمارەیه‌ك لە دانیشتوانى گوندینكى ناوچەى "ئالەشین"ى بۆکان کردوو، چەكەکانیان بە ناوھندە ئەمىنیەتییه‌كان رادەست بکەنەوه. ئیدارەى ئیتلاعات لە یەكەم قۇناغدا بە شێوى دیاریکراو داواى چەكى کەلاشینکۆفى لە ژمارەیه‌ك لە دانیشتوانى گوندى گامیشگۆلى کردوو، بەلام ھاووڵاتییان نکۆلییان لە ھەبوونی ھەر جۆرە چەكێك کردوو و دواتر کە زانیویانە چەكى کەلاشینکۆ فیان نییە ھەردەشیان لیکردوون ھەر جۆرە چەکیكى دیکەیان ھەيە رادەستى بکەنەوه.

وەرگرتنى پاره له قوتابیيانى کورد له کوردستانى ئێران بەردەوامه

بەرپرسیانى قوتابخانەکان و ئیدارەى پەرورەدە و فێزکارى لە شاردەکانى سەنە، کامیاران، مووژۆ و جوانرۆ بە زۆر و ھەرەشەى دەرکردن، پارە لە قوتابییان وەردەگرن و ھەر کەس ئەو برە پارەيە کە بۆ ھەر قوتابییه‌ك دیارى کراوه، ئەیدات، ئەوه لەگەڵ دەرکران لە خوێندن بەرہووروو دەبێتەوه. بەرپرسیانى پەرورەدە و فێزکارى رێژیى کۆمارى ئیسلامیى ئێران پارەى بە زۆرەملى بۆ داينکردنى سووتەمەنى و پێداویستیه‌كانى دیکە لە قوتابییان وەردەگرن، بەلام لە جیاتییى کڕین و داينکردنى ئەو پێداویستییانە، مندانلان بۆ رۆيشتن بۆ سنوورەکان و دیتنى ناسەواړەکانى شەرى ٨ى ساله‌ى ئێران و عێراق لەژێر ناوى "راھبانی نور"، ناچار ددەکن.

ھاووڵاتییه‌كى کورد به تەقەى ھێژەکانى رێژیم له شاناباد کوژرا

رێکەوتى ١٩ى سەرماوەز، ھاووڵاتییه‌كى کوردى خەلکى شارى کامیاران بەناوى "سەباح محەممەدى" کۆرى ئەمىن، لە شارى "شاناباد"ى پارێزگای کرماشان، درایە بەر دەسپژێرى راستەوخۆى گوللەى ھێژە ئینتزامییه‌کانى رێژیى ئیسلامیى ئێران و لە ئەنجامدا بەتوندى بریندار بوو. ھێژەکانى رێژیم پاش تەقەکردن لەو ھاووڵاتییه، بە بریندارى بەجێيان ھێشتووہ و ھيچ ھەولێکیان بۆ گەپاندنى ناوبراو بۆ نەخۆشخانە نەداوه. سەباح پاش ھەولێكى زۆر خۆى گەپاندۆتە نەخۆشخانە، بەلام بەھۆى کارىگەریی برینەکەى و لەدەستدانى خوێنێكى زۆر، گیانى لە دەستدا. تەرمى بێگيانى ئەو ھاووڵاتییه کوردە پاش دوو رۆژ لە راگێران لە نەخۆشخانە لە رێکەوتى ٢١ى سەرماوەز رادەستى بنه‌ماله‌کەى کراوتەوه.

تەقینەوه‌ى مین له قەسرى شیرین گیانى لاویكى تەمەن ١٨ ساله‌ى ستاند

بەپێى راپۆرتى ئاژانسى ھەوالدەریی كوردپا، رێکەوتى ٢٤ى سەرماوەز، جەھانبەخش رۆستەمى تەمەن ١٨ سالّ و کۆرى نەزەر، لە بەرزاییه‌کانى چپای "تاق داخ" لە ناوچەى قەسرى شیرین، لەکاتى لەوێراندنى مەرۆمالات، بەھۆى تەقینەوه‌ى مین لە پاسگای چۆلکراوى "یەكە شان" گیانى لەدەست دا. ھاوکات و لەھەمان رۆژدا کۆلبەرێكى کوردى خەلکى ناوچەى سەلاسى باوەجانى لە پارێزگای کرماشان بەناوى فەرید قادارى تەمەن ٢٦ سالّ، لەخالى سنوورى شیخ سەلە، بەھۆى تەقینەوه‌ى مین لاقتیکى لەدەست داوه.

له بانە تەقەى ھێژە نیزامییه‌کانى رێژیم کۆلبەرێكى بریندار کرد

بەپێى راپۆرتى ئاژانسى ھەوالدەریی كوردپا؛ رێکەوتى ٢٥ى سەرماوەز، عەبدولمەجید ئەحمەدى خەلکى ئاوابى "ئەنجینەى مەلا ساله‌ى" سەر بە شارى بانە کە لەخالى سنوورى شارى بانە بۆ ھەرمى كوردستان سەرقالّى کۆلبەرى بووه، بە تەقەى ھێژە نیزامییه‌كان پینکراوه و لە ئەنجامدا بە توندى بریندار بووه. عەبدولمەجید ئەحمەدى بەھۆى سەختییى برینەکانییه‌وه روانەى نەخۆشخانەى شارى سەنە کراوه.

٣

باوكى دوو شههيدى رینگای ززگاریى كوردستان له نەغەدە كۆچى دوايى كرد

رێكەوتى ١٩ى سەرماوەزى ١٣٩٢ى هەتاوى، سەید عەلى راستگۆ باوكى دوو شەھیدى حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران، شەھیدان "رەحیم راستگۆ" و "مریەم راستگۆ" خەلكى گوندى "وینسلیان"ى سەرە شارستانى نەغەدە، بەھۆى نەخۆشى لە تەمەنى ٧٦ سالی‌دا كۆچى دوايى كرد.

حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران پرسە و سەرەخۆشى لە بنه‌ماله‌ و كەس و كارى دەكات و خۆى لە خەم و پەژاریاندا بە شەريك و بەشدار دەزانێت.

ئەندامیكى حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران له ناوچەى بۆكان كۆچى دوايى كرد

رێكەوتى ٢٤ى سەرماوەزى ١٣٩٢ى هەتاوى، فەرمان نیعمەت‌پوور ئەندامى لەمێژینەى حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران، خەلكى گوندى "ئەسپۆغ"ى ناوچەى "ئەحمەدى كۆر"ى سەرە شارى بۆكان لە تەمەنى ٦٥ سالی‌دا كۆچى دوايى كرد.فەرمان نیعمەت‌پوور ھاوینشتمانییه‌كى ئازەرى زمان بوو كە وەكوو یەكەم كەس پۆھندیى بە كۆمیتە ناوچەى "ئەحمەدى كۆر" كرد و لە تێكۆشانى ززگاریخوازەنى گەلى كورددا بەشداریی كرد. ناوبراو ئەندامىكى دلسۆز و ھەلسووړى حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران بوو و بە ھۆى نیشتمانپەرەییەوه چەندین جار لەلایەن ھێژەكانى رێژمیەوه دەسبەسەر كرا.

حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران پرسە و سەرەخۆشى لە بنه‌ماله‌ و كەس و كارى كاك فەرمان دەكات و خۆى لە خەم و پەژاریاندا بە شەريك و بەشدار دەزانێت.

كەسایه‌تییه‌كى نیشتمانپەرەوى كورد له سەقز كۆچى دوايى كرد

رێكەوتى ١٨ى سەرماوەزى ١٣٩٢ى هەتاوى، "مەحمود عوسمانى" خەلكى ئاوابى "پێرەومەران"ى ناوچەى گەوركى سەقز لە تەمەنى ٧١ سالی‌دا كۆچى دوايى كرد. كاك مەحمود عوسمانى یەكێك لە دۇستان و دلسۆزانى بزوتنە‌وه‌ى ززگاریخوازىی گەلى كورد و حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران و سیمایە‌كى ناسراوى مەلەبەندى شاردەكانى سەقز و بانە بوو. بە ھۆى ھاوكاریبردنى ھێزى پێشمەرگەى كوردستان چەندین جار لەلایەن دامودەزگا سەركوتكەرەكانى رێژیمی كۆمارى ئیسلامییه‌وه گێجراوه و كەوتوووتە بەر ئازار و ئەشكەنجە.

حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران بە بۆنەى كۆچى دوايى ئەم كەسایه‌تییه‌ ناسراوه، سەرەخۆشى لە بنه‌ماله‌ و كەس و كارى دەكات و خۆى بە شەريكى خەمیان دەزانێت.

باوكى شههیدیكى رینگای ززگاریى كوردستان له بۆكان كۆچى دوايى كرد

رێكەوتى ٢٦ى سەرماوەزى ١٣٩٢ى هەتاوى، "مام مستەفا مەحمود زادە" باوكى شەھید "سەدیق مەحمود زادە" خەلكى گوندى "ئاتابلاغ"ى سەرە ناوچەى بۆكان بەھۆى پیرى كۆچى دوايى كرد.مام مستەفا كەسیكى خوشناو و جێى متمانەى خەلكى ناوچەكە بوو و تەرمەكەى لە نێو ئاپۆزای خەلكدا بە خاك سپێردرا."شەھید سەدیق مەحمود زادە" پێشمەرگەيەكى ئازا و بە دەجى حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران لە شەڕێكى قارەمانانە لە سەرجنار لەگەڵ ھێژەكانى رێژیى ئیسلامیى ئێران لە رێكەوتى ٢٢ى رەزبەرى ١٣٦١ى هەتاوى شەھید بوو.

حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران، پرسە و سەرخۆشى لە بنه‌ماله‌ و كەس و كارى دەكات و خۆى لە خەم و پەژاریاندا بە شەريك و بەشدار دەزانێت.

ئەندامیكى حیزبى ديموكرات له شارى ھەولێر كۆچى دوايى كرد

رێكەوتى ٢٧ى سەرماوەزى ١٣٩٢ى هەتاوى، حەسەن ئەسكەندەرى ئەندامى حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران بەھۆى جەلئەى مێشك لە نەخۆشخانەيەكى شارى ھەولێر كۆچى دوايى كرد.حەسەن ئەسكەندەرى كۆرى "حاجى عەلى زەمان" سالى ١٣٣٤ى هەتاوى لە شارى سەرپێل زەھاو لە دایك بووه، ناوبراو دیپلۆمى ئەدەبىی لە شارى سەرپێل وەرگرتووہ و لە رێپێوانەكانى شۆرشى گەلانى ئێران لە سالى ٥٧ لە شارى سەرپێل زەھاو بەشداریى چالاكانەى ھەبووه. سالى ١٣٦٢ بووتە پێشمەرگەى حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران و لە ھێزى دالاهۆ سازمان دراوه و پاش ماوه‌یه‌ك بەھۆى لێپھاتویى و لێوہشاوەبى بووه بە كادر و وەكوو بەرپرسى بەشى موخابراتى ھیزى دالاهۆ ئەركى پێ سپێرداوه. سالى ١٣٦٦ى هەتاوى لە شارى فەلووجە نیشته‌جێ و پاشان لە ئوردووكاى رۆمادى گیرساوتەوه و پاش رووخانى رێژیى سەددام لە كەمپى كاوه سەرە پارێزگای ھەولێرى ھەرمى كوردستان نیشته‌جێ بووه.حەسەن ئەسكەندەرى شەوى ٢٧ى سەرماوەزى ١٣٩٢ى هەتاوى بۆ شارى كەلار راگوزێرا و لە نێو ئاپۆزای ھاوسەنگەرانیدا بە خاك سپێردرا.

حیزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران پرسە و سەرەخۆشى لە خزم و كەس و كارى كاك حەسەن دەكات و خۆى لە خەم و پەژاریاندا بە شەريك و بەشدار دەزانێت.

دەقى پەيامى بەرپز رۆستەم جەهانگیرى بەرپرسى کومىسیۆنى سیاسى نىزامى حیزبى دیموکراتى کوردستانى ئیْران بە بۆنەى ٢٦ى سەرماوەز، رۆژى پێشمەرگەى کوردستان

خەلکى خەباتکارى کوردستان! پێشمەرگە قارەمانەکان! خوشک و برایانى هیژا! میوانانى بەرپز!

٢٦ى سەرماوەزى ھەموو سائیک وەبیرھێنەرەوى ھەزاران ھەماسە و قارەمانەتى و فیداکارى پێشمەرگەکانى کوردستانە.

بۆیە رۆژى ٢٦ى سەرماوەز، رۆژى ریزگرتن لە رۆلەى چەکدارى کوردە کە بۆ یەکەمجار بە دەستى بەتوانای ئەو مەرفە گیان لەسەردەستە لە رۆژى ٢٦ى سەرماوەزى سالى ١٣٢٤ى ھەتاویدا، پەلامارى دواناسەوارى سەركوتى حكومەتى شاهنشاهیى پەهلەوى لە شارى مەھاباددا و بە تەواوى لە ھێزى سەركوتكەرى پاك كەدووە و رینگای بۆ درۆستبوونى دەولەتى كوردى خۆش كرد. بە دواى ئەم رووداوە میژوووییەدا بوو كە ئەو ھێزە چەكدارە بۆ یەكەمجار ناوى پیرۆزى پێشمەرگەى بەسەردا برا و لە سالى ١٣٦٣او ئەو رۆژە لە لایەن حیزبى دیموکراتى کوردستانى ئێرانەو ئەو ناوى رۆژى پێشمەرگەى لێنرا. لەو سەردەمەو ئە تا ئیستاش ئەو ناوہ پیرۆزە رەمزى سەركەوتن و بوژیى رۆلەكانى نەتەوى كوردە. ناوى پێشمەرگە رەمز و ھىماى بانگى نازادىخوازى و مانەوى كورد و نىشتمانەكەيتى. فیداكارى وەبرخودانى پێشمەرگە لە لايم و كۆمەلانى خەلك لە لايمكى ديكەو لە راستیدا بنیانئەرى كۆمارى كوردستان بوون. پێشمەرگە لە قۆناغە جياجياكانى خەباتى خوڤناوبى گەلى كورددا ھەميشە گوزڤىكى پۇلايىن بوو لە بەرانبەر داگیركەرانى كوردستاندا و ورەبخش بوو بۆ رۆلەكانى نەتەوى كورد. گيانفیدايى و خۆراكىيى ئەم مەرفە خۆنەويستە واى كەدوو كە بێتتە سىمايەكى ناسراو و خۆشەويست بۆ گەلەكەى و لە لايمكى ديكەش ھيوا و ئۆميد بۆ دژدەدانى خەباتى رەواى ميللەتەكەى. لە راستیدا ناو و رۆژى پێشمەرگە تايبەت بە حيزب و رێكخراوێك نىيە بەلكو ناو و رۆژى ھەموو خەباتگێڤرێكى راستەقینەى نەتەوى كوردە كە ھەول دەدا بۆ وەدھيئەنانى مافە رەوا و لەمێژينەكانى نەتەوى خۆى و نىشتمانەكەى.

لە خەباتى نەپساو و خوڤناوبى ٣٠ سالى رابردوومان دژ بە رژييمى كۆمارى ئىسلاميى ئێران بە ھەزاران پێشمەرگەى نازا و قارەمانى كوردستان گيانيان فیدا كەدووہ كە ئەوہ سەلميتەرى ئەم راستيەيە بۆ دلسۆزى و لەخۆبوردوبوى پێشمەرگە. پێشمەرگە ئەو ھىما پیرۆزەيە كە شۆڤشى مۆڤرپنى نازادىخوازانەى كوردى بە ھەنگاوى بوژانە و ئىرادەى پۇلايىنى خۆى بەرەو پيش بردوو و نازايەتى و تىكۆشانى بى‌وچانى لە پشناو مان و مەوجوديەيتى نەتەوى كورددا. بۆ ھەموو لايمەك دەرکەوتووہ كە پێشمەرگە لە ھەر بوارێك و لە ھەر سەنگەرێكى بەرگريدا كە يارمەتيدەرى ئەو خەباتە رەوايە بوويّت خزمەتى كەدووہ لە بەختكردنى گيان و سامان و تەندروستى و خۆشڤروى و لەھەر فیداكاريەك سلى نەكەدۆتەوہ.

ئێوہ ئەى پێشمەرگەكانى حيزبى ديموکراتى كوردستانى ئێران، ئێوہ پێشمەرگەى حيزبێك كە نزىك بە ٧٠ ساڵە لە پشناوى ئامانجى نەتەويەكى چەساوہ

و راپەريودا خەبات دەكات. ئەو حيزبە ھەم ئامانجەكانى گرینگ و پيرۆزن ھەم بړينى رینگا و قۆناغەكانى خەباتى ئەستەم و گەلێك دژوار بوون و ھەن. بۆيە بۆ بەردەوامبوون و گەيشتن بە ئامانجە نەتەوييەكان دەبێت پتوہ ندييەكى توندوتۆل، گيانى پڕ لە تەبابى و يەكپەتى و يەكلى و راستۆڤزى كە لە تايبەتەنديى حيزبەكەتانە وەك پرنسيپى ئاگاھانە بپارێژن. لە ھەمان كاتدا ورياي پيلانەكانى رژيم بن و لە پووچەلكردنەويان غافل نەبن. گرینگتر لەوہش پتەوكردن و پاراستنى ريزەكانى حيزب بكەينە ئەرکىكى سەرەكى لەبیرنەكراو. لە لايمكى ديكەوہ پێشمەرگايەتى ئەرکىكى نەتەويى و نىشتمانىيە. ئەگەر بێت و ورياييەكى تەواوى نەتەويى، نىشتمانى و ديسپلينێكى ئاگاھانە نەبى، ھێزى پێشمەرگە ناتوانێ بێتتە ئەو ھيزى كە نەتەوەكەى پيويستى پيەيتى، بۆ ئيستاو بۆ دوارۆژى نازادى گەل و ولات و پاراستنى دەسكەوتەكانى جوولانەوہ و دامەزراندنى حكومەتيكى نىشتمانى نەتەويى پشتى پى ببەست.

ئەمەڤ ئاسۆى كورد روونە، رەڤەرەوى بزوتنەوہى كورد لە ھەموو كاتێك زياتر كەوتووہتە جوولە و لە داھاتوودا چاوەڤوانى بەرەوپيڤشچوونى زياترى لى دەكرئ. **كورد لە باشورى** كورد لە باشوردا زۆرێك لە مافەكانى خۆى و دەست ھيئاوہ و خەريكە بېتتە ھيزىكى ناوچەيى كە لە موعدالانى ناوچەيیدا حيسابى بۆ بكرت. كار دەكات بۆ ئەوہى بوونى خۆى وەك نەتەويەكى جيا لە نەتەوەكانى ديكەى عىراق بە فەرھەنگ و كولتورى تايبەت بەخۆى نيشانى دۆست و نەيارانى بەدات.

سەردانى سەرۆكى ھەريّم بۆ باكورى كوردستان بە رووداويكى ميژووبى لە ناوچە دادەنرئ، چوونكە بۆ يەكەمجارە لە رەوايتى كورد لەگەل جيرانەكانيدا وەك ھيزىكى ناوچەيى حيسابى بۆ دەكرت و شوين لەسەر گۆڤانكارى نيوخۆيى توركيەش داينى و پيڤشيارەكانى لەبەرچاو بگيرين. ئەوہ بەڤاى ئيمە رووداويكى ميژووبى و دەسكەوتىكى نەتەوييە. كورد ناچ بە كەمى چاوى لى بكا بەلام لەو بەشەدا جارئ خەباتى زۆرى دەوئ بۆ گەيشتن بە تەواوى ئامانجەكان. بۆيە يەكريزى و تەبابى لە نيو مالى كورد پيويستىيەكى لەبیر نەكراوہ. باشوور پيويستە بەشەكانى ديكەى كوردستانيشى لەبەرچاو بى و پشتبوانبى سياسى و مەعنەوييان لى بكات.

كورد لە باكور ئالوگۆرە نيوخۆيەكانى توركيە وا دەچتتە

پيش كە ئەگەر ھيچ شتىكى ناوچەيى و جيھانى نەيتە پيش كورد لەو بەشەشدا وێدەچى لە رینگاى گەشەى ديموكراسى و ياسا و پارلەمانىيەوہ بە بەشيك لە مافەكانى خۆى بگا، ھەرچەندە رەنگە لەو رینگايەوہ بە ھەموو مافە دلخوازەكانى نەگات، بەلام دەبێ كورد زۆر وشيارانە و ھەستيارانە لەو رىنگايە كەلكى لى وەريگريت، چوونكە پيڤشيني ئەوہ دەكرت كە لە توركيە ئالوگۆرى ديكە و بەرفراوانتر بېتتە ئاراوہ. ھيزە ديموكراسيخوازەكان رۆژبەرۆژ لە پيڤشەرەيدان و موخافزەكارەكان بەتايبەت ھيزە شۆڤينىيەكان لە پاشەكشەدان، ئەم رەوتە كە دپتە پيش لە بەرژوہەندى بزوتنەوہى كورد لەو ولاتەدايە. بەلام بەداخەوہ لەو بەشەشدا كورد ئەو يەكگرتووبويى كە پيويستە بيبى نەيتى كە ئەوہ بۆ بزوتنەوہى رەواى كورد بەسوود ناى و نەيارانى سوودى لى وەرەگرن.

ئەگەر بێت و ورياييەكى تەواوى نەتەويى، نىشتمانى و ديسپلينىكى ئاگاھانە نەبى، ھيزى پێشمەرگە ناتوانى بېتتە ئەو ھيزەى كە نەتەوەكەى پيويستى پيەيتى، بۆ ئيستاو بۆ دوارۆژى نازادى گەل و ولات و پاراستنى دەسكەوتەكانى جوولانەوہ و دامەزراندنى حكومەتيكى نىشتمانى نەتەويى پشتى پى ببەست

كورد لە رۆژئارا

كورد لەو بەشەى نىشتماندا ھەليكى ميژووبى و زڤرپنى بۆ ھاتۆتە پيش لە زەغفى

دەولەتى ناوەنديا. كورد دەتوانن رۆلێكى زۆر بەرچاو لە دۆزى رەواى خۆى بگێڕن، دوژمنەكەى تووشى شەرى نيوخۆيى بووہ. داھاتوى ولاتەكە بەپيى بۆ چوونى چاوەدێزانى سياسى بەرەو ئالوگۆرى قوول دەروات كە ھەر ئالوگۆرێك ييتە پيش دەكرئ كورد سوودى خۆى لى وەريگري، بەلام كورد ليزەشدا نيازى بە يەككەنگى و يەكريزى ناو مالى خۆى ھەيە. بەداخەوہش لە پرش و بلاويى نيوخۆيدا كورد بەسەر دوو بەرى دژ بە يەكدا دا بەش بووہ. ئيمە وەك حيزبى ديموكراتى كوردستانى ئێران نىگەرانى ئەويەن. ھەردوو بەرى كورد لەو دۆخەدا ميژووييەدا نەتوانن بەرپرسيارەتى خۇيان بەجى ييئن، ناومالى كورد يەك بخەن تا ئەو ھەلە لە كيسى كورد نەچى، چوون ئەگەر لە دەست چوو تىكراى كورد لەو بەشە زەرەر دەكا و كارىگەريى لەسەر بەشەكانى ديكەش داداين. داواكارين كورد لەو دۆخەدا ھەساسەدا رۆلى ئىجايىي خۆى بگێړن و نەيتتە كارتى دەستى نەيارانى و دلەخورپەى گەلى كورد لە ھەر چوار پارچەى كوردستان بە يەكگرتووبى خۇيان كۆتايى پى ييئن و نيازى چەيلەى نەياران پووچەل بكەنەوہ.

ئێران و كورد لە رۆژمەلانى كوردستان

پاش ٣٥ سال ھيشتا بالى رەشى ديكتاتۆرى بەسەر ولاتەوہ ھەر بەردەوامە، گرتن و ئيعدام و بى‌سەروشوڤن كردن بووہ بە بەشى گەلانى ئێران، بەتايبەت گەلى كوردى بەشخوراو. ھەلژاردنى سەرۆك كۆمارى تازە لە سالى ١٣٩٢دا بۆ ھەندئ كەس و لاين ببووہ خالى ئوميد كە پيڤان وابوو ئالوگۆرى جيبدى لە ئێران روو دەدا و تۆوى تەوھۆميان لە نيو خەلكدا بلاو دەكەدوہ، بەلام حيزبى ديموكرات ھەر لە سەرئاوہ پيى وابوو كە لەو نيزامەدا ھيچ ئالوگۆرێك روو نادا تەنانەت ئەگەر كەسانێك لە نيو ئەو رژيمەشدا باوەريان بە ئالوگۆر ھەبى ناتوانن ھيچ ھەنگاوێك ھەلگرن. چوون لە ولاتى بەلايندراوى ئيمەدا كەسيك رڤبەرى دەكا كە لە سەرەوى ھەموو قانونيەكە و خۆى تەنيا لە بەرانبەر خودادا بە بەرپرسيار دەزانن، ھيزى سەركوتكەرى بە دەستەويە و داھاتى ولاتى قورغ كەدووہ، ھيچ ريزێك لە نازادى و مافى ئينسان ناگرئ، بۆيە ديتمان ھەلژاردن كرا و ھيچ موەجزەيەك لەو نيزامەدا رووى نەدا. تەنيا كارێك كە كرا ئەوہ بوو كە پاش چەمانەوہى پشتى لە ژڤر گەمارۆ ئابوورىيەكاندا و ترس و وەحشەت لە نەمانى رژيم كەوتنە وتاردان و زەمىنە سازكردن بۆ تەسليم بوون لە بەرانبەر ئىرادەى كۆمەلگای جيھانيدا و مىلى بۆ ريككەوتننەماى ژنيٹ راكيشا

و ئەوہ بۆ دووھەمين جارە لە بەرانبەر گوشارى نيوئەتەويييدا تەسليم دەبى. پاش ئەو ھەموو ھەراوھوريابەى چەندين ساڵە كە مەسەلەى پرۆژەى ئەتۆمىيان بۆ خۇيان بە ھيلى سور لە قەلەم دەدا و رايانەدەگەياند كە لە ھيچ دۆخێكدا پاشگەز نابنەوہ، ئيستا ھەموو ھيلە سوورەكان لەناوچوون و ريزيم بە تەواوى تەسليمى ئىرادەى نيوئەتەويى بووہ. ھەرچەند زۆر جارن ريزيم بۆ كات بەدەستھيئان يارى زۆرى كەدووہ، زۆر جارن قەولى داوہ بەلام بەرپووى نەبەردووہ. ئەم جارەش ديار نىيە كە دواى ٦ مانگى ديكە چ دەكا. بەلام پيڤشيني دەكرت كە ئێران بەتەواوى ھەموو شەرت و مەرجەكانى لاينەى ٥+١ قبول بكا. بەلام ئەوہى بۆ ئيمە و نازادىخوازانى ئێران مەسەلەيە، مەسەلەى نازادى، مافى نەتەويى گەلانى ئێران، مافى مەرف، نازادى ھەموو زيندانىيانى سياسى و رىڤخۆشكردن بۆ خەلكى ئێران بۆ بەدەستەوہ گرتنى ئىرادەى خۇيان و وەدەستھيئانى مافەكانيانە. دونياى پيڤشكەوتوو ھيزە قەزاربەدەستەكانى جيھانى دەبى ئەوہ رەچاو بكەن كە لە وتوڤژەكانى خۇياندا لەگەل حاكمانى ئێران مەسەلەى مافى مەرف بخەنە بەر باس و دەولەتى ئێران بخەنە ژڤر گوشارى نيوئەتەويى بۆ ئەوہى تەسليمى ئىرادەى خەلك بى.

ھەرەك گوتمان تەجرووبە نيشانى دا كە گوشارى نيوئەتەويى بەسەر ولاتانى ديكتاتۆردا كارىگەرى خۆى دەبى، ئەو ئالوگۆرە نارچەپيانە سەلميتەرى ئەو راستىيەن. لە ئيرانيشدا ديتمان بۆ چەندەمين جار لە ژڤر گوشارى نيوئەتەوييدا پاشەكشە دەكا. دونياى دەرەوہ ناچى مافى گەلانى ئێران فیدای سات و سەوداى خۇيان بكەن، بەلكو دەبى گوشارەكان بۆ سەر كۆمارى ئيسلامى زياتر بكەن بۆ ئەوہى خەلكى ئيرانيش كە شيارى ژباى سەردەميانەيە بە ناواتە لەمێژينەكانى خۇيان كە نازادى و عدالەتى كۆمەلايەتييە بگەن.

لە رۆژى ٢٦ى سەرماوەزدا سلاو دەئيرين بۆ گيانى پاكى شەھيدانى تازەى كورد و ھەموو گەلانى ئێران كە ئەم سال لە چالە رەشەكانى كۆمارى سیدارەدا ئيعدام کران.

بۆ جارێكى ديكە بە ناوى حيزبى ديموکراتى كوردستانى ئێرانەوہ سەرەخۆشى لە بنەمالەكانيان و نەتەوى كورد و گەلانى ئێران بە گشتى دەكەين. ھيواخازين گەلانى ئێران بە يەكگرتوبى خۇيان بتوانن ئەم رژيمە نگريسە لە كۆل خۇيان بكەنەوہ و ناوانى رۆلەكانى خۇيان بەدى ييئن و بۆ خەباتىكى ئاوا حيزبى ديموکراتى كوردستان بە پشت و پەناى خۇيان بزانن.

سلاو لە ٢٦ى سەرماوەز و ھيزى پيڤشەرگەى كوردستان.

سلاو لە زيندانىيانى سياسى و بنەمالەكانيان.

سلاو لە بنەمالەى بەرپزى شەھيدانى كوردستان.

سلاو لە كۆمەلانى خەباتگېڤرى خەلكى كوردستان، ئالاھەلگەرانى نازادى و مافى نەتەويى.

٢٦ى سەرماوەزى ١٣٩٢

١٧ ديسامبرى ٢٠١٣

(وژەف)

و: رەزا فەتاحوللانزاد

شۆرشى ناتەواوى ماندىلا

دوچار گەورەخەباتگىرى دژەناپارتايىدى مېژوو، ماندىلا لە زىندى خۆى نىژرا، بەلام نامانج و ئاواتەكانى ھەر زىندوون. رۆژنامەى "نىۆيۆرك تايمز" لەو بارەوہ كە تا چەند نامانج و ئاواتەكانى ماندىلا لە ئەفرىقاي باشووردا ھاتوونەتەدى، وتارىكى لە ژيژ ناوى "شۆرشى ناتەواوى ماندىلا" بە قەلمى تى.ئۆ.مۇليف (لە نووسەرى كىتېبى پێوەندىيە نەژادىيە پاش ئاپارتايەدەكان) بلأو كردوہ. لەم وتارەدا كە نووسەر لە رەھەندىكى رەخنەگرانەوہ تاوتوئى بارودۇخى يەكسانى نەژادى لە ئىستاي ئەفرىقاي باشووردا دەكات و لەگەل ئاوات و ئامانجەكانى ماندىلا بەراوردیان دەكات، لە بەشىكيدا ھاتوہ: "ئەمە ئەو كۆمەلگا ديمۆكراتيك و ئازادىيە نىيە كە بەريژ ماندىلا راگەياند ئامادىيە لە پىناويدا بمرئ".

لە سەرەتاي وتارەكەدا ھاتوہ: "وژراى ھەموو دەستكەوتە بەرچاوەكانى، ئېلسون ماندىلا لە كايتىكا مرد كە خەونەكانى بۆ ئەفرىقاي باشوور بە تەواوى نەھاتوونەتەدى. ديمۆكراسى و ناشتى ھاتوونەتە ئاراوہ، بەلام ئىستايش ھارمۇنى راستەقىيەنى نەژادى، دادپەرودەرى و يەكسانى كۆمەلایەتى وێدەچى بە ھەندئ بارەوہ دوورتر لە ھەركاتن. ئابووورى ئەفرىقاي باشوور ھىشتا لەمپەرە لە بەردەم خولياكانى زۆرەي ھاوولائىيە رەشەكان، بارودۇخىك كە پتەويوونى پرۆژەى سەرلەنوئ پىنكەوسازانى نەتەويى كە تەوہرى سەرەكى ميرانى ماندىلايە، دەخاتە مەترىسيەوہ.

نايدىيالى كولكەزپىنەى بەريژ ماندىلا بۆ ولاتىكى چەندنەژادى كە خۆى لە شەرى نيوخۆى لابدا، ئەو شۆرتنە كە رەشەكان لە سپىيان بە ھۆى ئاپارتايد دەبوورن و ھەموو كەس فيژى پىنكەو ژيان بچ، بۆ سەردەمى خۆى مەزن و پىويست بوو. بەلام ئەوہ نايدىيالىكە كە دەبج لەگەل ئەودا بىنژرى. ئەمرف، شۆرشيكى ئابووورى ئەو شتەيە كە ئەگەر ئەفرىقا بىيھەوى رىگەى پىنكەوہبوون دريژە بدات، زۆر پىويستە."

نووسەر لە بەشىكى دىكەدا دەنووسى: "وہك زۆرەي ھەنگاوہ گواستەنەوييەكان لەسەر ربي ديمۆكراسى، نايدىيالى نەتەويى كولكەزپىنە پىويستى بەوہ بوو كە ولاتىك پىنكەوہ رابگرئ كە لە ليوارى ليكدابراندا بوو."

لە كۆتاييدا ھاتوہ: "ئەو ئەفرىقاي باشوورەى كە ئەو [ماندىلا] لەدواى خۆى بەجئى ھيشتوہ، لەسەر دوورپيانييەك راوہستارە. يەككيان دوورودريژە و پىنجەلأويىچە: ئەوہ پىويستى بە ئابووورىيەكى گونجاولتر و بەرابەرترە و لە راستەخۆترين و بەبەلەترين ئەگەرى خۆيداىە. ئەوى دىكەيان، رىگەى بەرخۇدانى لائىكەمىيە كە شتەكان بەر جۆرە دەھيلىتەوہ كە ھەن، ئەم رىگە بە تەمخت و ئاسان دپتەبەرچاو، بەلام لە شويئىك لە داھاتوودا، دەپتە رىگەى دژوار و پەرھەراز و نشئو. ئەفرىقاي باشوور لە بەردەم ھەلئاردنىكى دژواردايە كە يان لە پىناو يەكسانى ئابووورى و دادپەرودەرى كۆمەلایەتى ھەنگاو ھەلگري يان ھەر بسوورپتەوہ و بسوورپتەوہ، بە دلئىايىەوہ بۆ ھەميشە، لە رىگەيەكدا بەروہ ھىچ شويئىك."

سەرچاوہ:

Newyorktimes.com

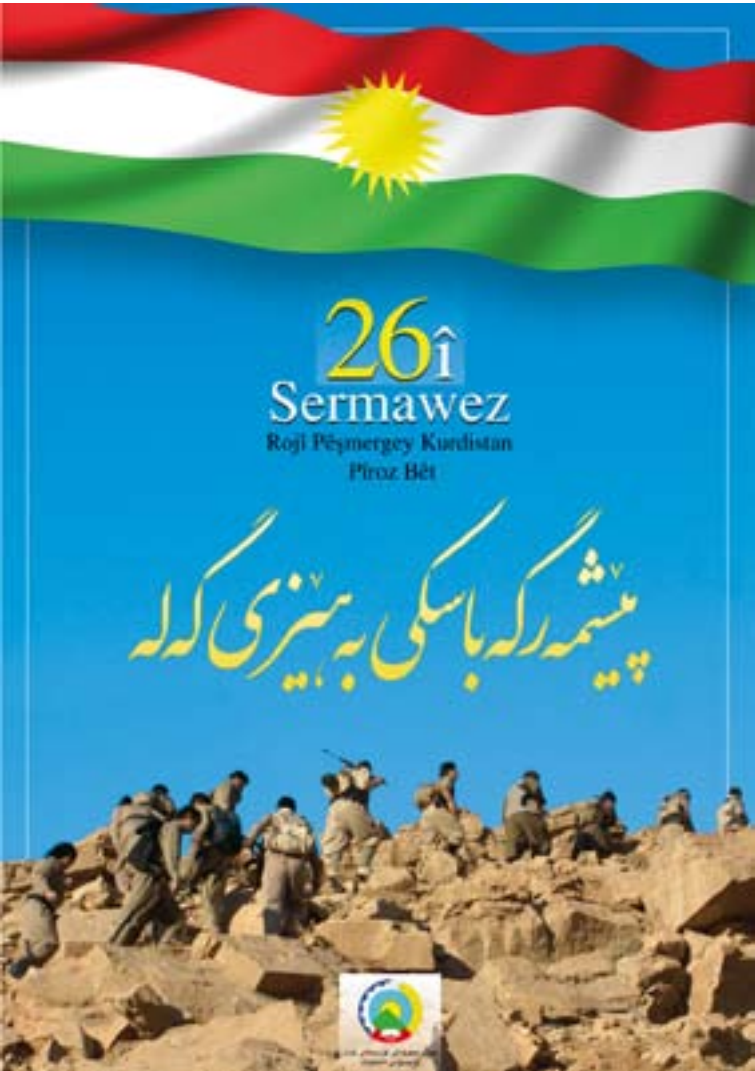
پيشمەرگە، رەمزى ھەرمان

شەمال تەرغیبی

بە دريژايى ميژووى مرؤفایەتى كۆمەلئك چەمك و دەستەواژە ھەز و بیری زانايان و فیلسوفەكانى بەخۆیەوہ سەرقال كردوہ، چەمكگەليكى وەك فیداكارى، بەرخودان و خۆبەختکردن لە پىناو ئامانج و ئارمانجشارىكى مرؤبى. بەو مانايە كە ئەم چەمكەنە لە زىينى كۆمەلگا، لە تاكەكانى كۆمەلگەيەك نەخش دەبەستن و بۆ گەيشتن پىيان ئامادەن بچ ھىچ چاوەرپانييەك گيانى خۇيانى بۆ فیدا بكەن و لەو راستايەدا سەختى و دژوارى و كەموكوپرى نانسەن و بەردەوام رى دەپرن.

لە نيو گەلى كوردیشدا بوونى ئەم جۆرە كەسانە پرسىكى سەلپىندراوہ، بەو واتايە كە چ لە رابردوودا و چ لە ئىستادا بەشىك لە خەلكى كوردستان بە ھۆى گەيشتن بە لووتكەى بىيركردنەوہ و ماناى راستەقىيەنى ژيان، گيان و مالى خۇيان فیداي گەيشتن بە ئازادى، بەرژوہەندى نەتەويى و يەكسانى و دادپەرودەرى كردوہ و ئارەزوومەندانە ژيانىكى پراوپر بە كەندولەند و ھەوراز و نشئو ھەلدەپژىرن. مرؤفكەليك كە ژيان لە لاى وان برىتييە لە كۆمەلئك كات و ساتى جوان و رەنگالە كەم ئەم جوانىيە بۆ خۇيان پىنى دەبەخشن و چاوەرپنى روودانى رووداويك يان ھەلگەوتنى كەشوەوايەكى گونجاو و لەبار ناكەن و خۇيان خولقپتەرەنە، دەى ئافرپتن. ئافرپتەرەنى جوانى لە نيو گەلى كورددا بە پىشمەرگە دەناسرپن. كەسيك كە تەنيا و تەنيا بۆ بەختەوہرى مرؤفەكان ھەول دەدات و گيانى بۆ ئەم بەختەوہرييە دادەنپت. بەو واتايە كە قارەمانپتى دەنوئپ. بەلام قارەمان كىيە؟ قارەمان برىتييە لەو كەسەى كە لە جەرگەى نەھامەتييەكاندا، كايتك ئارامى مرؤف و مرؤفایەتى بەرەو لەنيوچوون دەروات و چەمكى ژيان لە سنوورەكانى لەنيوچوون نزيك دەپتەوہ. لە ليواريشدا پىت لە مەترىسيى تپداچوون رزگارى دەكات و جارنىكى دىكە رىگەى ژيانەوہى پچ نیشان دەدات. پىشمەرگە قارەمانىكى حەماسەخولقپتە كە ھەم مانا جوانەكان بە ژيان دەبەخشپت، ھەم لە

و بەورىكى چنگ بەگر دەشوبپندريت لە راستيدا لە ناخى تراژيديايەكەوہ سەر ھەلدپنى. تراژيدياي چەوساندەوہ و فەوتانى نەتەوہ و خاپوورىوونى نىشتمان. ئەم قارەمانە لە ناخى ئەم تراژيدياوہ دەخولقئ و خۆى فیداي ھاوچەشنەكانى دەكات. بەم پىيە وشەى پىشمەرگە چەشنىك لە ململانپى ئىوان مردن و ژيانە. دوو پرسىيارى ميژوويى و ھەميشەيى مرؤف. پرسىيار لەوہيە كە ژيان چيە و بۆچى ئاكامەكەى مردنە؟ پىشمەرگە

با وتووێژ تەنيا بەدىلى وتووێژ بى

شەھاب خالىدى

كە بتوانئ خۆبەرپۆهەرييەكى پتەو و بەھيژ لە نيو ئەو ھەرىمە قەيراناوييەى رۆژھەلاتى ناوہراستدا دابەمەزپنئ. ھەر لەو چوارچۆپەدايە كە بەريژ سەرۆكى ھەرىمى كوردستان زۆر بە پەرۆشەوہ لە پرسى كورد لەو بەشەى كوردستاندا دەروائى و ھەر بۆيەش سوورە لەسەر ئەوہى كە لاينەنەكانى كوردستانى رۆژئاوا پىنكەوہ دابپنپشن و كپشەكانى خۇيان بە ديالۆگ چارەسەر بكەن. ئەوہ بوو كە لەسەر داواى ناوپراو بەريژان عوسمان بايدەمير و لەيلا زانا بۆ نيوژيووانى لە ئىوان لاينەنەكانى كوردستانى رۆژئاوا ھاتنە باشوورى كوردستان، بۆ ئەوہى كە كوردەكان لەو بەشەى كوردستاندا پىنكەوہ بگەنە رىنكەوتنىك كە ئاكامەكەى بەشداريى ھەموو لاينەنەكان لە دەسەلانى ئەوبەشەى كوردستاندا پىت. ھەرچەندە داوى يەكەمىن كۆبوونەوہ ھەر ئەوہندە راگەيەنرا كە لاينەنەكان نەيانتوانبوہ ھەموو كپشەكانيان چارەسەر بكەن، بەلام ديسانەوش ھەموو دلسۇزانى كورد سوورن لە سەر ئەوہى كە

دەبج وتووێژەكان بەردەوام بن بۆ ئەوہى كە ھەموو لاينەنە سياسىيەكان بتوانن بە يەكەوہ لەو دەرفەتە ميژووييە بۆ گەيشتن بە ئامانجە نەتەوييەكانيان كەلگ وەرگرن. لەو دەرفەتە ميژووييەدا ھەر لاينىك ھەول بدات رىگائى تەكرەوى و پشتگويخستنى لاينىكى دىكە بگريتە پيش، پىگومان لە ئپستا و لە داھاتوودا لە بەرامبەر ميژوو و نەتەوہكەيدا بەرپرسيار دەبج و ناتوانئ دەسەلاتدار و نوئپەرى رەواى گەلە چەوساوەكەى بچ، ھەر بۆيەش رىگائى رەوا و دروست بۆ نوئپەرايەتيكردنى گەلى كورد لەو بەشەى كوردستاندا، نە چەك و ھيژى سەربازى، بەلكوو ريزگرتن لە دەنگى ھەموو تاكەكانى كۆمەلگا و بەشداريى ھەموو لاينەنەكان لە دەسەلاتدايە. ئىئمە و ھەموو دلسۇزانى گەلەكەمان ھىواى دەرنەنجامى زۆر ئەرنپنى بۆ كۆبوونەوہكانى ئىوان لاينەنەكانى كوردستانى سووربە دەخوازين و ھىوادارين ھەر وتووێژ بەدىلى وتووێژ بچ.

لەو دەرفەتە ميژووييەدا ھەر لاينىك ھەول بدات رىگائى تەكرەوى و پشتگويخستنى لاينىكى دىكە بگريتە پيش، پىگومان لە ئپستا و لە داھاتوودا لە بەرامبەر ميژوو و نەتەوہكەيدا بەرپرسيار دەبج

ستایشی بەختە وەرەن

رووباران نایەنە وەستان و
هەناسەى كەل و كەو ناتاس
تا نێو بە رێگای گولپەنگى شەمەقدا بەرپۆەن.

تا چاوتان لە سایەى چەكى سەرشاتاندا
باز ناسا لە وڵات دەروانى،
هیچ تەورێ بە دار و
هیچ گورگى بە مێگەل ناویرێ.

شەقامەكان گەشتەرین گۆپى سەر دەركای دلى خۆ هەلەدەكەن،
نەو كاتەى دوو دوو، سى سى
دەخزێنە ناو ركەى شار و
داوینى داىكانەى پ دەكەن لە نوقلى مزگینى سپێدە.
لاوانى تامەزرۆى رزگاریش
خانەقاي دلانیان دەكەنە حەشارگە، تا كاتى كار و نەركى
نەپیتان تەواو دەبى و
بە بى نەوەى كۆترى دلتان
یەك دەنگ لە گەنمى ناو لەپى
داىكتانى هەلگرتبى،
بە كۆلى نەزموونى تازەو
بەرەو هەوارگە دێنەو.

جارجارەش لە كاتى جۆشدانى ناگرى خەباتا
دەكەونە ناو بۆسەى (سەربازانى نىعام زەمان)ەو
ناوى بەرزتان لە سەر نەو كووچە و شەقامەى خوینى
گەرمەتانی تیدا رزاو
وەك نەستیرە دەدرەوشیت و ناوى تارىكى دەزرى
لە خۆرا مامزى پێدەشت و هەلۆى سەر زار و
قوتابى مەدرەسەى بىبەختى نەوگەنە شەیداتان
گەر چاوتان بە كلى رووناكى نەپشتبى.

بەرامەى چنوورى چرەیان،
خرمەى بەفرى ژێر پێیان و
خپەى فیشەكى مەخزەنى دەور كەمەریان
رەز و باخم پ بەرەم و
لەرەى مەمكى بێقەرارى ژێر رەختیان و
خەندەى مزرى لێوى تینووى تامەزرۆیان،
تام و بۆنى مەرزە و قەزوانى لاپالم خۆشتەر دەكەن،
پێیان بلین، جارناجاری بەشان و پیلما هەلگەپن
(نەمە قسەى كوێستانىكە، كە پێشمەرگە
پاش گرتنى پایەگایەك بەرەو لووتكەى هەل دەكشین)

چیتان بە نەم نیشتمانە نەكردوو
كوێستان لەبەر بوومەلەرزە و بۆمب و تەرزى خۆى ناگرێ
گەر دەست بە بالتانەو نەگرێ
گوند دەبێتە جى تەراتبى كەمتیار و كورپى كوندەبوو
نەگەر شەوێ دەركای مالى بەرووتاندا نەكاتەو
نەگەر ناوتان لە ناواندا نەماپت و
دەست و چاوتان لە كانباوى خاترجەمى دا شۆردبێتەو
و تەن خاكى ناو توورەكەى دەعبای ژێر مێزەر و عابایە،
سەرخۆشانە بە چوار دەوریا دەپیرژین و بە باى دەدا.

چیتان بەم نیشتمانە نەكردوو
رەسمەكانتان رووواستترین ناوینەى ناو تارىكترین ژوورى
بىهيوایى چیرۆكەكانى نەمربتان
بلیسەى ناگردانى دەيجوورتیرین شەوگارانە
هەرگە ناوتان لە رادیۆ بى، یان رۆژنامە
یان لە زارى داىكى شەهیدىكەو بەیسرێ،
مووچپكەيەك بەلەشى خەلكدا دیت و
بەژن وبالاى منداڵانمان نەختى، نەختى بەرزتر دەبى.

بەو چەك و رەختە جوانەو
بەو پووزەوانە و كۆلەپشتى و دووربىنى سەرسینگتانەو
بە باخەكاندا تێپەرن
هەنارەكان شیرینتر و، بالاى سنەوبەر بەرزتر و، بالى بالندە
بەهێزتر دەكەن
بە سروود و بە خەندەتان
دەخل و دانى مەزراكانمان فراوان و، گرم و هۆپى تراكتۆر و
نیلەى كوورەى ناسنگەران، بەگوپتر كەن

هەرگیز خەمى نەو مەخۆن
لە كۆلان و بەرپەنجەرەى یارەكەتان داپراون،
هێرۆ بۆ نەخشى سەركراسى نازدارانتان گول دەردەكا.
هەرگیز دلە ناسكەكانتان گەرد نەگیرێ،
كە بال بە بالى ساتە خۆشەكانى سەرمەستى دا،
لە باغچە گشتییەكاندا پیاسە ناكەن
مانگ دیتە خوار تا ببینى ناوى كامە كیژى چاكەژالتان
لەسەر بازووبەندى جوامیترترین جوامیرتان نەخشیندراو
پارچەيەك لە جلى خاك رەنگتان
چاوى چى باوك و داىكى چاوەپوانە روون و بەتین دەكاتەو.

شۆرش كز دەبى و نامرێ
وەك پزىسكى دوايىن پەنگر و،
وەكوو قەقنەس لە خۆلەمیشى خۆى و میژوودا دەژێتەو.
جۆرێكى تر لە فرین و شیوەیەكى تر لە چریكەندن
ناسمانى چارەنووسمان پەردەكا لە جریو
لە شەقەى بالى نەوچەسەكان.
نێو نېستا بە زمانى (كوردستان) و
لە پەنجەرەى (تیشك)ەو
لەگەل جووبارى بەرەو دەریای نەوەكاندا دەدوین
لە پردى (لاوان) و رەنگالەى (ژنان) و
گروگالى (دنیاى منداڵان)ەو
سنوورەكان دەبەزێن و
بەرەو ژوانى داهاوو هەنگاو دەنێن،
(نەنترنیت) بۆتە كۆترى مالى و
پەيامتان دەباتە هەر شوێنى دوو چاوى گەشینى تیدا بى.
كوپرایى دوژمنان داهاوو و ناتوانى ببینى
كیژ و كوپمان بە خشلى نەندیشەى سەربەست و
بە جل و بەرگى رازاو و، بە ریش و سمیلێ تراشراو
لە زانگۆدا دەخوینن و مامۆستان و پێشمەرگەشن

هەلەمى نەو كتریە رەشەى سەر كوانوویان
شەدەى تەمى دەورى سەرم قەشەنگتر و
هەورى دلەم پ برووسكە و پ بارانى بەخشندەى دەكات
خۆزگە، خۆزگە
نەو كیژ و كوپە گیارەنگانە،
بە پەلكەزێپەنەى خەونیانەو
شەوێ لەناو نەشكەوتیكى مەراقمدا، پشووێكى كورتیان دەدا
(چایەكى تاسەبارى شریخەى تەنگ،
نەم ناواتەى بۆ هەلۆیەكى گەنج دەركاند)

چیتان بۆ نەم نیشتمانە نەكردوو
بەرد بۆ هیلاكیى نەو تەمەنەى بۆ خەوى بىمەترسى
منداڵانمان بەختى دەكەن،
سەربینكى پ لە پەرى پەرسەیلەكى نارامیە.
ناو جۆلانەى سادەپەنگى خولیاتانە و
نان بەرەمى بەرى دەستان
كزەى جەرگى داىكى خاك و نەژنۆى شكایى دوژمن گەواهن
كۆسار چلۆن بە بوونى باز و هەلۆو بەرزە
نیشتمانیش بە ناوى پێشمەرگەو سەربەرزە.

بارووك

شېوازىنكه له هونەرەكانى مینعمارى، نىگارکیشى، موسیقى و پەیکەرسازیدا که له کۆتاییه‌کانى سەدهى شانزەى زایینى له ئىتالىا دەستپېښکرد و تا کۆتاییه‌کانى سەدهى هەژدهى زایینى له ئوروپا باو بووه و پاشان له ئامریکای ناوه‌ندى و باشوور بووته جېى سەرنج، ئازادى له رەسم کیشان، زۆرىی شکله‌کان و تیکه‌لکردنى ئەوانه له تاييه‌تمه‌ندیه‌کانى ئەم شېوازیه. ریشەى ئەم وشەیه رەنگه له وشەى "بارووک" پرتەقالى وەرگیرایب بە مانای مروارېی سرووشتى. گرووپینکیش لەو برۆایه‌دان که مانای ئەم وشەیه بەتال، ناحەز، گالته‌جار و خوێرییه. ئەم وشەیه له دەسپیکدا بۆ گالته‌کردن بەم شېوازه کەلکى لێوەردەگیرا، چونکە رەخنەگرەکان لەو برۆایه‌دا بوون که هیچکات نایب بېنایەک درووست بکړئ که له یاسا و ریساکانى بېناسازى یونان و رومیه‌کان لا بدات.

ناوه‌ندى قەژین لەمەریوان یادی شهوى یه‌لدا ده‌کاته‌وه

ناوه‌ندى فەرهنگى هونەری قەژین له شارى مەریوان بریاره له شهوى یه‌لداى ئەمسالی‌شدا رێورەسمىکى تاييه‌تى رێک بخت. بەپێى راپۆرتى ئازانسى هەوالدەری کوردپا، شهوى شەممە رێکەوتى ٣٠ سەرماوەز ناوه‌ندى قەژین بریاره له‌شهوى یه‌لداى ئەمسالی‌شدا کۆرپکى تاييه‌ت بەیادکردنەوى ئەم بۆنەیه له هۆلى سینه‌ما کوردستانى شارى مەریوان بەرپۆه ببات. ئەو کۆره له کاتژمیر ٨ى ئیوارەوه هەتا ١٢ى شەو بەردەوام دەبێت که تیایدا چەندین پارچه شیعر، گۆرانى، موسیقا و بەرنامەى تاييه‌تیی دیکه پێشکەش بە ئامادەیان دەکړن. هەروها بریاره پارچه چیرۆکى له‌لایەن عەتا ئەهلییه‌وه بخوێندړتیه‌وه و له برکەیه‌کى تاييه‌تیشدا به شاعیرى بەناوبانگى کورد مامۆستا جەلال مەله‌کش خەلاتى "بەرەوى زېږین" پێشکەش بکړت.

ناوه‌ندى فەرهنگى هونەری قەژین سالى رابردووش له رێورەسمىکى بەشکۆدا و به ئامادەبوونى رێژه‌یه‌کى بەرچاو له شاعیران و هاوولاتیباانى کورد، کۆرپکى ئەدهبى و موسیقاى له شارى مەریوان بەرپۆه برد.

بەرپۆه‌چوونى سییه‌مین دیدارى "چرا" بۆ فیلمى دیکۆمىنتارى

دیدارى چرا بۆ فیلمى دیکۆمىنتارى پاش سى رۆژ کارى بەردەوام له شارى سلیمانى و به دروشانە‌وى هونەرە‌مە‌ندانى کوردستانى ئێران، کۆتایى به کارەکانى خۆى هینا. بەپێى راپۆرتى ئازانسى هەوالدەری کوردپا؛ رۆژى يەکشەممە رێکەوتى ٢٤ى سەرماوەز سییه‌مین دیدارى "چرا" به بەشدارى سینه‌ماکاران لەهەر چوار بەشى کوردستان له هۆلى تەوار له شارى سلیمانى بەرپۆه‌چوو که تیايدا باشتريه‌کان خەلات کران. هەوالئێزى کوردپا له شارى سلیمانىیه‌وه رايگەيانده؛ خەلاتى باشتريى فيلم، پێشکەشى "گەشتیارى نایاسای" له دەرھێنانى سوربان قوربانى دانیشتوى ولاتى بریتانیا کرا که ناوەرۆکى ئەم فیلمه باس له چیرۆکى گەشتى دەرھێنەرى فیلمه‌که دەکات که به شێوى نایاسایى له کوردستانه‌وه بەرهو هەندەران دەروات. هەروها خەلاتى باشتريى دەرھێنان به فیلمى "وەزەبان" له دەرھێنانى پەرویز رۆستەمى خەلکى کوردستانى ئێران بەخشرا و ناوەرۆکى فیلمى وەزەبان چیرۆکى میژووبى نایین له کوردستانه که له دێرژەمانە‌وه لەم نیشتمانى کوردان بوونى هەبووه. هەروها فیلمى "بەرزایى هیوا" له دەرھێنانى کەیان مەجیدى خەلاتى تاييه‌تیی لێژنەى داوەرانى ئەو دیدارى پێشکەش کرا که باس له بیاوێکى بەسالاچووى هەورامى دەکات که شاخێکى لێژ و ناھەموار دەکات بە باخى رەز و تری. هەروها فیلمى دیکۆمىنتارى "دەف، شادى و رەنجەکان" که باس له ژيان و بەسەرھاتى هونەرە‌مە‌ندى کۆچکردووى کورد سەید محەممەد سەفاى دەکات، خەلاتى باشتريى مۆنتاژى پى بەخشرا. فیلمى ژینگه له دەرھێنانى هەفال جەمال خەلکى شارى هەولێر، که باس له ژینگى کوردستان دەکات، خەلاتى باشتريى لێکۆلینە‌وى پێشکەش کرا. بەگشتى ٨٠ فیلم رەوانەى بەرپۆه‌رایه‌تیی ئەو دیداره کرابوون که ٣٩ فیلمى دیکۆمىنتارى له هەر چوار بەشى کوردستان بۆ نمایش کەدن هەلبژێردان که فیلمى دیکۆمىنتارى "نیشتمان" له دەرھێنەرى رزگار محەممەدى خەلکى شارى سنه یه‌کێک له فیلمه‌کانى بەشداربووى ئەو دیداره بوو.

هونەر مەند و روۆلى هونەر مەند له شۆڤىدا له وتووێژ له گەل چەند پێشمەرگەى هونەر مەنددا

پ: کاریگەری هونەر له شۆڤىدا چیه و چ ئاسەوارێک له سەر کۆمەلگا به جى دێلى؟

شۆڤى ئەلاویسی: زۆربەى ئالوگۆره گەورەکانى میژوى مرۆفایه‌تى به دەستى هونەر مەند کراوه و هونەر پێکى هیناوه، واته هونەر مەند ئالوگۆر خوازه و شۆڤىگێزه و به باشى دەورەبەرى خۆى دەبینى و شۆڤىدانەریی خۆى لەسەر شتەکان، مرۆفەکان، سروشت و دەورەبەر دادەنخ. هونەر مەند نەرتیه‌خراپه‌کان ئەشکێنى و هیندئ جاریش نەرتیه‌ پچراو و له بێر کراوه‌کان پێکەوه دهلکێنى و دەپخاته روو.

هونەر مەند ئازاد بێر دەکاته‌وه و جیهانبینییه‌کى بەریلایى ههیه و هیچ کەس و سیستیمک ناتوانى بەر تەسکى بکاته‌وه و میژویش ئەمەى سەلمانده که هەركات پێش به هونەر مەند گیراوه ، یان به نەپێنى کارى کردوه به ناوى خەزاراو یان ئاراسته‌وخۆ بپروکەى خۆى گواستوه‌تەوه یان هەلاته‌وه و له دەره‌وى بازنەى زۆردارىدا هۆنەرى خۆى ئاشارە‌اندوه و ره‌وانەى ناو کومەلگایکردوه.

پ: روۆلى هونەر مەندەکان له شۆڤىدا چۆن دەبینى؟

فاروق سولتانى: به دلىبايه‌وه هونەر ئامرازێکى بزوتنەرى زۆر کارامه و چەکنێکى زۆر به‌هێزه. هەر کاتێک و له هەر بوارێکدا کەلکى لێوەرگیرايئ، کاریگەریی خۆى نیشان داوه، له روانگەى منى بېسەرەوه هونەر مەندانى شۆڤىگێر هەميشه توانیویانه بەشێکى زۆر له قورسایى بارى خەبات لەسەر شان بگرن و ماندوونەناسانه بەرهو پێش بچن.

پ: پێت وایه هونەرى شۆڤىگێرانه دەتوانى کاریگەرى هەبى لەسەر ئەمڕۆى کوردستانى ئێران؟
فاروق سولتانى: له هەموو قۆناخێکدا هونەرى شۆڤىگێرانه شۆین پەنجەى دیار بووه، ئەگەر هونەر مەندانى هەلکەوتوى گەلەکەمان به بەردەوامى بتوانن ئالوگۆر به سەر کاره هونەرییه‌کاندا بینن و بەپێى هەلومەرجى سەردەم له گۆرانی کۆمەلگای کوردەواریدا خۆیان بگونجێنن، به دلىبايه‌وه کاریگەریی کارى خۆیان دەسەلمێنن.

شانازییه‌وه باسى لێوه ده‌کەین. له خەباتى گەلى کورددا به تاييه‌ت له‌م چەند سالەى دواییدا له ديه‌کانى شەشت تا ئئستايش هەموو کاتێک دەستپێکردنى بەرنامەکانى حیزب و لایەنه سیاسیه‌کان هەر به وتنه‌وى سروود بووه که بتوانن سەرنج و رامانى خەلک بەرهو کارەکانى خۆیان رابکێشن. لەو رینگەيشه‌وه توانیویانه رێژیه‌ک له ئەو خەبات و تیکۆشانه بگرن که خەلکى کورد دەستیان پێکردوه و تەنانه‌ت بۆ راگرتنى وردى پۆلاینى ئەو خەلکە نەریکێکى زۆر گرینگه که به شێوى سروودێک بچینه ناخى پاکى هەر مرۆفیکى شۆڤىگێر هوه.

تەنانه‌ت ئەگەر کەسێک هەبوو بێت به دوو کاتژمیر له سەر بابەتێک قسەى کردبێ هونەر مەندپێکى سروودپێژ دەتوانى هەر ئەو باسه به شێوى چەند دێره شیعریک له‌گەل ریتى مارشیکى شۆڤىگێرانه بخاته ناخى ئەو کەسانەى که پێیان خۆشه بزائن کین، له کوێن یان بۆچى خەبات دەکەن.

با ئیتمه ئەوه‌يشمان له بێر نەچى له دامەزراندنى کۆمارى کوردستاندا ئەو کاتهى ئالای کوردستان هەلکرا دەستپێکردنى ئەو ئەرکه نەتەوهییه به سروود دەستپێکرد.

هەموو کاتیکیش ئیتمه له بەر ئەو سرووده هەلدەستين و دەست له سەر دلمان دەگرين و له ناخى خۆمانه‌وه ئەوه دهلٔینه‌وه که سرووده‌کانى ئیتمه تیکه‌له له‌گەل لیدانى دلى ئیتمه هەركات سرووده‌که نەمێنٔ، لیدانى دلى ئیتمه‌يش راده‌وهستٔ.

له ئەنجامدا من به‌وه گەيشتم که سروودى شۆڤىگێرانه له خەباتى گەلى کورددا هەموو کات جینگەى تاييه‌تى بۆ خۆى دیارى کردوه و پئسته بۆ هەموو کاتێک شان به شانى سیاسەتى نەتەوه‌کەمان هەنگاو هەلبگرٔ و رینگا بپئ.

پ: روۆلى هونەر مەندەکان له شۆڤىدا چۆن دەبینى؟

شۆڤى ئەلاویسی: به رای من، به‌هره‌مە‌ندبوون، شارەزایى، جیهانبینی و فیکرى ئازاد یه‌کسانه به هونەر مەند. به واتایه‌کى دیکه کەسێک که کۆئ ئەم سٔ شتەى هەبٔ پئ ده‌گوترٔ هونەر مەند.

پێشمەرگه مرۆفیکى دەروەست و شۆڤىگێر که بۆ رزگارى نەتەوه‌کەى راپەرپوه و تاييه‌تیش نیه به توێژیکى تاييه‌ت له کۆمەلگا، کەم نەبوون ئەو هونەر مەندانه‌ى که ژيانى شاخيان هەلبژاردوه و به‌چه‌کى هونەر بەرنگارى دوزمانانى نەتەوه‌کەمان بوونه‌تەوه و تەنانه‌ت له‌م رینگه‌یه‌شدا گيانى پاکى خۆیان فیدای رنجبازى مرۆفدۆستى و رزگاریخوازى گەلەکەمان کردوه. روۆژنامەى کوردستان به بۆنەى روۆژى پێشمەرگەى کوردستانه‌وه هەفیه‌په‌يشیئیکى له‌گەل چەند پێشمەرگەى هونەر مەندى حیزبى دیموکرات پێکه‌یناوه که سەرنجى خوێنەرانى بۆ راده‌کێشین.

پ: وه‌ک پێشمەرگه‌یه‌ک که خەریکى کارى هونەرىت، ئەم ئەرکەى خۆت چۆن پێناسه ده‌کەى؟

غولام فاتمى: من وه‌ک پێشمەرگه‌یه‌ک که سالانٔیکه به شێوى بەردەوام خەریکى کارى هونەریم، هەموو کاتێک به شانازییه‌وه کارەکانى خۆم دەست پێکردوه. چونکە له‌م بواره‌دا بۆ پاراستنى بەشیک له فەرهنگ و داب و نەرتی نەتەوه‌کەم خزمەت به گەلەکەم دەکەم. چونکە هەميشه له سەر ئەو باوه‌ره‌ بووم که گەلى کورد چۆمیکى نەسەرەوتوه که دەرژئنه دەرپای مرۆفایه‌تییه‌وه.

پ: روۆلى هونەر، به تاييه‌ت سرووده شۆڤىگێرپیه‌کان له ره‌وتى خەباتى گەلى کورددا چۆن دەرڤختى؟

غولام فاتمى: زۆر کەس هەبوون که باوه‌ریان له سەر ئەوه بووه که هونەر مندالى سیاسه‌ته به‌لام من وه‌ک خۆم که چەند سالٔیکه به‌ردەوام له بوارى موسیقى کوردیدا به تاييه‌ت وتنه‌وى سروودى شۆڤىگێریدا کار ده‌کەم و بۆ خۆیشم چەندین بەره‌مم بووه له‌م بواره‌دا، له سەر ئەو برۆایه‌م که هونەر و سیاسەت دوو شتى تەواوکه‌رى یه‌کترن، چونکە روۆلى سروود له سەردەمى زەردەشتیه‌کانیشدا بۆ راگرتنى هەست و پێشقه‌چوونى ئەرکه سیاسیه‌کانیان هەر باو بووه. لەو رینگه‌یه‌شه‌وه توانیویانه زۆربەى زۆرى کولتورى خۆیان به‌پێلنه‌وه بۆ ئەوه‌کانى داها‌توى خۆیان که وشەى سروود هەر هی ئەو سەردەمه‌یه که ئئستا ئیتمه‌يش به

هيواميرزايى

"ماڧى مرؤڧ برىتېيە لە بنەرەتيتيرىن و سەرەتاييتيرىنى ئەو مافانە كە ھەر تائىڭ بە شىۋەى دەروونى و رۆخى بە جوكمى مرؤڧ بوونى لەوانە سوودمەند دەيى."

لە رىڭكەوتى ۱۰ى دىسامبرى ۱۹۴۸ى زايىنى پەيمانىڭكى نيۋنەتەۋەيى لە پارىس پەسەند كرا كە ئاكامى راستەوخۆى شەرى جىھانىي دووھەم بوو. بۆ يەكەمجار لە ميژوودا ئەو مافانەى كە ھەر مرؤڧڭك شىاۋى ۋەرگرتنى بوو، لە بەياننامەيەكى ۳۰ مادەييدا ئاراستەى خەلكانى جىھان كرا. نيۋەرۆكى ئەم بەياننامەيە ھەموو بوارەكانى فەرھەنگى، سىياسى، ئابوورى، ئايىنى و رەگەزىي لە خۇ گرتبوو.

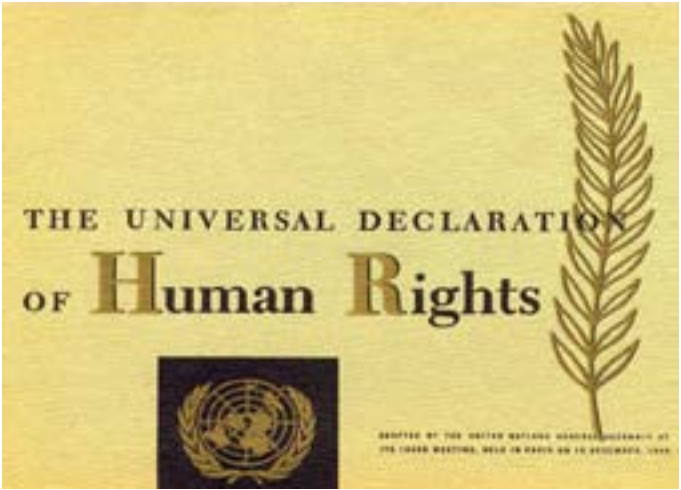
لەم بەياننامەدا كە ئىستا ۶۵ سآل بە سەريدا تىدەپەرئ جەخت لە سەر ھەموو ئەو مافانە دەكرىتەۋە كە مرؤڧڭك پيۋىستە لىي سوودمەند بىن و دەسلەلاتدارەكانى ھەر ولاتىڭكىش ئەركدار كراون كە رىژ لەو مافانە بگرن و بە شىۋەيەكى دادپەرۋەرانە دەرەتانى كەلڭ ۋەرگرتنى تاكەكانى كۆمەلگا لەو مافانە پرەخسپىن.

نەخشەى سىياسى و فەرھەنگى ئىزان لە لايەن چەندىن نەتەۋەى جىاۋازەۋە درووست كراۋە و بەشىڭكى بەرچاۋ لەم نەتەوانە لە سەرەتاييتيرىن مافە كولتورى، سىياسى، ئايىنى و ئابورىيەكان يېشەش كراون و حكوومەتى كۆمارى ئىسلامى لەماۋەى تەمەنى

دەسلەلاتدارىى خۆى لەم ولاتەدا بوۋەتە بەربەستىڭكى گەۋرە لە بەردەم ھەموو ئەو مافانەى كە لە بەياننامەى جىھانىي ماڧى مرؤڧدا جەختيان لە سەر كراۋەتەۋە و بە شىۋەيەكى سىستىماتىك و بەرنامەداريژراۋ تاكەكان و كۆمەلانى نەتەۋە پىڭكەپنەرەكانى ئىيران لە ئازادىيەكانيان بېشەش كرددوۋە و بە پىچەوانەى بەياننامەى جىھانىي ماڧى مرؤڧ ئەوانى لە پىڭكەپنانى حىزب، ئازادى بيروباۋەر، خويندن و نووسىن

بە زمانى زڭماڭى، بەشدارى لە بەرپۋەبەرىي ولآت و دەيان ماڧى سەرەتايى دىكە بېشەش كردوۋە و لە ئەگەرى ھەر جۆرە مافخۋازىيەك بە توندترىن شىۋە ۋەلامسى ئازادىخۋاز و مافويستەكانى ولآت دەداتسەۋە. بە پيى ئامارى ھەۋالدىرى كوردپا لە سالى ۱۳۹۱ى ھەتاويدا ۴۹۳ كەس لە ئىران ئىعدام كراون كە بەشىڭكى بەرچاۋ لەم كەسانە بە تاۋانى مافخۋازى ئىعدام كراون.

ئىران يەڭىك لەو ولاتانەيە كە لاتىكەم ھەموو سائىڭ لە لايەن كۆرى گشتىي رىڭخراۋى نەتەۋە يەڭگرتوۋەكانەۋە بە ھۆى پىشپىلكردىنى مافەكانى ژنان، مىندالان، زيندائىەكان،

نەتەۋەكان، ئايىنەكان و... بەياننامەيەك بە دژى پەسەند دەكرئ.

نەتەۋەى كورد يەڭىڭك لەو نەتەۋە ژيژدەستانەى ولآتى ئىرانە كە بەردەۋام لە لايەن كاربەدەستانى ئىرانەۋە رووبەرۋوى توندوتىژى و بەربەستخستىنە رىڭگەى ۋەرگرتنى مافە مرؤيەكانى بوۋەتەۋە و ھەمىشە بە پىچەوانەى بەياننامەى جىھانىي ماڧى مرؤڧ كە تەنانت لە لايەن ئىترانىشەۋە واژۇ كراۋە و بە روالەت جىڭەى پەسەندىشيەتى لە مافەكانى يېشەش كراۋە و ئىستاش لە كوردستانى ئىيران دەرەتانى دروستكردىنى حىزب نىيە و لە قوتابخانەكانى كوردستان ئىيزن نادرىت كە قوتايىيەكان بە زمانى

زڭماڭى خۇيان بخوينن و بنووسن، ئازادى راڊەريپىن و كۆبوونەۋە و ئارەزاىەتى دەربرىن نىيە، چالاكە سىياسى و فەرھەنگى و مەدەنىيەكانى كورد رۆژ نىە كە رووبەرۋوى بەناۋ دادگاكانى كۆمارى ئىسلامى نەبىنەۋە و بە ئىيعدام و زيندانى دريژخايەن و دووركەوتنەۋە لە زىد و بنەمالەى خۇيان سزا نەدرىن. نەتەۋەى كورد ھىچ بەشدارىيەكى لە بەرپۋەبەرىي ولاتدا نىە و تەنانت پارىژگارى،

پارىژگانانى كوردستانى ئىيران كەسانى خۇجىيى نىن. لە بوارى ئابوورى و پىڭكەپنانى ھەلى كار، ھەلۋمەرچى كوردستانى ئىران لە ئاستىڭكى زۆر خراپدايە و ھەولى كاربەدەستانى ئىران ئەۋەيە كە كوردستان لە دوۋاكەوتويويدا بھيلئەۋە.

دوايىن راپۇرتى ئەحمەد شەھىد رېپۇرتىرى تايبەتى ماڧى مرؤڧ بۆ ئىران زۆر بە راشكاۋانە باس لە ئابەرابەرى رەگەزى و سىياسى و فەرھەنگى لە ئىران دەكات و ھىما بۆ ئەم خالانە دكا، ئابەرابەرى و توندوتىژى ياساىي دژ بە ژنان ھەروا بەردەۋامە، ياساگەلئك ۋەك بەردبارانكردن، ئەشكنجە لە

كوردستان

بە بۆنەى راگەيەندراوى جىهانىي ماڧى مرؤڧەۋە

بەر چاۋى خەلڭ و لە زيندانەكاندا، برىنى ئەندامەكانى جەستە ۋەك سزا بەردەۋامە، نەتەۋەكانى ئىيران رووبەرۋوى گەۋرەتيرىن توندوتىژى و زەختى كاربەدەستانى ئىيران دەبنەۋە و...

ياساكانى كۆمارى ئىسلامى و سىستىمى بەرپۋەبەرىي ولات و دەسلەلاتدارانى ئايىنى لەم ولاتە پىڭەۋە بوونەتە ھۆى ئەۋەى كە ولآتى ئىران يەڭىڭك بىچ لە ئەو ولاتانەى كە بەردەۋام ۋەك گەۋرەتيرىن ولات بۆ پىشپىلكردىنى ماڧى مرؤڧ چاۋى لىكرائە و لە پلەبەندىي رىڭخراۋى جىھانى ماڧى مرؤڧدا ئىران لە پەلى ۱۲۷هەمىن لە نىۋ ۱۳۵ ولاتدايە. تەنانت ئىران لە بوارى ماڧى مرؤڧ لە دۋاى ولاتىگەلئك ۋەك عەرەبستانى سعودى و چاد و مەراكشەۋەيە. ئەۋە لە كاتىڭدايە كە كاربەدەستانى ئىرانى بەردەۋام جەخت و شانازى بەۋەۋە ددەكن كە لە ئىراندا ماڧى مرؤڧ پارىژراۋە و ئەۋان ئايىن بە گەۋرەتيرىن پالېشتى ماڧى مرؤڧ دەزانن، بەلام ئەۋەى راستىيە، ياساى بنەرەتىي ئىران لىۋانلىۋە لە دژايەتى و مافكوژى و ئابەرابەرىي رەگەزى، سىياسى، فەرھەنگى، ئابورىيى و تەنانت ئايىنىش.

كۆمارى ئىسلامى گەۋرەتيرىن بەربەست لە رىڭگەى گەيشتن بە ئازادىيە تاكەكەسيەكان و ئازادىيە سىياسىەكان و نەتەۋەكانى ئىرانە و تەنيا لە ئەگەرى نەمانى ئەم حكوومەتەدايە كە دەتۋانن مافەكانى خۇيان بەدەست يىنن.

ئەشكەنجە ئامرازىڭكى ناپەھەتەۋەى

كەرامەتى مرؤڧ، ھەستى دەروون و ئاۋزى مرؤڧ خۋازىبارى باروۋۇخىڭكى شىاۋە تاكوو بىچم بگرت و تاك بېتتە خاۋەن كەسايەتىيەكى سەربەخۆ و پۇزىتتىڧ. بۆ گەيشتن بە سەربەخۇيى كەسايەتى و بەرپۋەبردنى ئەرك لە بەرامبەر كۆمەلگاى مرؤيى و سروشتدا، دۇخى ئازاد و ئاسودەيى دەروون و ھەست بە تەناھى كردن ۋەك چەند خالى سەرەكى دىنە ئەژمار. بۆ ئەۋەى ئەم خالانە دەستەبەر بكرىت، دېيچ ولاتىڭ لە لايەن كەسانىكەۋە بەرپۋە بىرىت كە خۇيان بە دلسۆز و بەرپرسيار لە بەرامبەر كۆمەلگادا بزائن و ھەموو ھەلەكانيان لە پىنئەو خزمەتكردن بە كۆمەلگا بەكار يىنن. بۆ ئەم مەبەستەش دەستىڭكى بناغەيى پيۋىستە و دېي ھەر لە يەكەم قۇناغەكانى ژيانەۋە بناغەى پەرۋەردە و ڧىركردنى تاكيى مرؤڧ، دەست يىچ بكات. لە ولاتە پىشكەۋتوو و پىشەسازىيەكاندا بە تەۋاۋى ئەو پيۋىستىيە ھەستى پىكرائە و پەرۋەردە و راھىتان ھەر لە ساۋايى تاكەۋە دەست پىدەكات و ئىمەش ئاكامەكەى بە روونى دەيىنن.

رۆژى جىھانىي بەرەنگار بوونەۋە دژى توندوتىژى و ئەشكەنجە، يەڭىك لەو رۆژانەيە كە بەربەستى تايبەتى بۆ ھەنگاۋنان لەو پىنئوۋدا ديارى كراۋە بەلام بەداخەۋە زۆر بە كەمى بۆ بەكرەدبىيىكردى كار كراۋە و زۇرتىر لە چۈرچىۋەى دروشم و لە گوتار و سەر لاپەرېدا قەتيس ماۋەتەۋە.

باسكردن لەسەر ئەم پرسە ھەستىارە زۆر ھەلذەگرئ، بەلام ئەگەر تەنيا باس لە ئىران و كوردستانى ئىران بكەين، بۆمان دەرەكەۋئ كە بەداخەۋە بە دريژايى چەندىن دىيە ئەو ئەشكەنجە و ئازارانە بەرۆكى ئەم ولاتەى

گرتوۋەتەۋە و جئى سەرسورۋرمان لەۋەدايە كە ئەشكەنجە و توندوتىژيى بۆ سەر مرؤڧ بە شىۋازىڭ ھەر لە ساۋايى و مىندالىيەۋە دەست پىدەكات و ئەو خوۋوخدە توندوتىژانە لە دەروونى مىندالاندا بە بنەمايى دەكرىت و بەم پىشەش داھاتۋوى كۆمەلگا، داھاتۋويەكى توندوتىژ دەبىت و ئەم رەۋتە تا رووخانى يەكجارەكى بەرھەم دىتەۋە و روونە كە ژيان لە ئاۋا كۆمەلگايەكدلا لەگەل ھەموو جۆرەكانى ئاستەنگ بەرۋەرۋوۋە.

چ لە رابىردوى ئىرانى ژيژر دەسلەلاتى رىژىمى پاشايەتى و چ لە ئىرانى ژيژر دەسلەلاتى رىژىمى ئىسلامىي ئىران، يەڭىڭ لەو ئامرازانەى بۆ پاراستنى دەسلەلات بەكارى دىنن كە بەيپى ھەموو پىۋەرە مرؤيەكان ئارەۋايە، كەلكۋەرگرتن لە ئەشكەنجە بە ھەموو شىۋازىكە. چ لە قوتابخانەكان، چ لە نىۋ كۆمەلگا و لەسەرۋوى ھەموويانەۋە لە نىۋ بەندىخانەكاندا ئەشكەنجە بوۋەتە دياردەيەكى پەرەسەندوى بىچ سنوور و ئەم ئەشكەنجە و ئازارانە ئەك نەيتۋانىۋە ئاستى تاۋان و بەلاپىداچوون كەم بكاتەۋە، بەلكۋە لە پەرەسەندنى خوۋوخدى توندوتىژانەدا رۇلىڭكى يەكجار زۆرى گىئراۋە و دىيگىئرى.

ئەشكەنجەدان ميژۋويىيەكى دوور و دريژى ھەيە و تەنيا ئامانچ و لىكەۋتەى ئەشكەنجەش تىڭشكاندن و تىڭدانى كەسايەتى تاكى مرؤڧە تاكوو چىدىكە تۋاناي بەرۋەرۋوبوونەۋە لەگەل كۆمەلگا و تىڭەل بىوون بە كۆمەلگاى نەبىت. لە زۆربەى ئايىين و ئايىنزاكان و ولاتانى ژيژر دەسلەلاتى دىڭكتاۋريدا ئەشكەنجە لە نىۋ مانىڧىستىيائدا گونجىندراۋە و بە شىۋەى ياساىى و فەرمى لە ياساى دادۋەريدا ھىماى پىكرائە. ياساى دادۋەرىي

^[1] ئەشكەنجە ئامرازىڭكى ناپەھەتەۋەى

سەردەم بەكار دىنن تاكوو باشتىر بتۋانچ كارىگەرىي نەرىنى لە سەر دەروونى تاكەكان دابىئىت تاكوو بەمشىۋەيە كەسانى ئازادىخۋاز و رۆشنىبەر لەۋەى كە ئامانجىانە دوور بخاتەۋە و بە ئاقارتىكاندا ببات كە مەترىسى بۆ سەر دەسلەلە دىكتاتورەكەيان ئەيىت.

لە كۇتاييدا پىۋىستە ۋەبىر بھىئىرتتەۋە كە ھەر كات تائىك لە رووى ھەرزەرە بەرەو ئامانجىڭكى رەۋا و پىپرۇز ھەنگاۋىڭكى ھەلئەنپايەۋە، ئەۋا تا كۇتايىي ژيانى لە بەرانبەر ئەشكەنجەكاندا خۇراگرى دەكات و لەو ئامانجانەى پاشگەز نايىتتەۋە. تاكى شۇڧىڭگىرى كورد و حىزبى دىمۇكراتىش بە

^[1] ئەشكەنجە ئامرازىڭكى ناپەھەتەۋەى

جووت حەوت

هەوراز

- جەغفەر شوجوونی، ئەندامی کۆمەڵەی ناخوێندە خەباتکارەکان! (جامەعی روحانیت مەبارز) وێڕای بە گەمژە زانینی رەفسەنجانی، دەلی": لەوانەیە سەینێ بَلْیَی لە خەوندا ئیمام بێی گۆتم پیتاندنی ئۆرانپۆم رابگرن". لەوانەیە. مەگەر خەونەکانی ئەکبەر نەبوو کە ئیمام، ئیمامیکی دیکەی لە جباتی خۆی دانا؟

- تا ئیستا کە خەونەکانی ئەکبەر بوونەتە پێوەر بۆ دیاریکردنی مەسڵەحەتی نیزیام، چ زەرەریکتان کردووە؟

ئەوە نیە بە خەونیەک هەمووتانی خەواند؟ دە لێی گەڕێن! بزانین ناخری دراماکەی ئەم یوسفی پیغەمبەرە و خەونەکانی چ دەبی؟

- خۆلامەعلی حەداد عادلا، خەزوری زاواکەى خۆى (مجتەبای خامنەیی) دەلی": ئاغا ھەموو شەویەک پێش نووستن مۆتالعیەکی سووک دەکات بۆ حەسانەوہ و زاخاوى مێشک. ھەلبەت مۆتالیعیە سووکی ئاغا بۆ ئیمەومانان بە مۆتالیعیە قورس ددۆمێردی".

بە واتایەکی دیکە، ئاستی مۆتالیعیە حەدادەعلی (پیاوہ ئاسنینەکەى زمان و ئەدەبی فارسی) وەکوو فشار خوێنى مێشووڵیە و تەنیا بە بیینی رووبەرگی کتێپ، "ناک-ئەوت" دەبی و دەگەرێتەوہ بۆ حەپەررووت. لەوانەشە ئاغا (وہلی فەقیہ) بۆ حەسانەوہ، فۆرموولەکانی فیزیکی کوانتۆم و ناۆتکتۆلۆژی لەبەر بکات و بە سانتریفیوژ ساندىس ھەلقۆرپێتى و کەیکى زەرد و ئۆرانیۆمى پێوہ بخوات و لە پرخەپرخى دیوارى سەوتى بشکێنى.

حەمەرەزا نەقدى، سەرۆکی بەسیج گۆوتیە": لە ئەمریکادا دەنگى خەلک هیچ رۆلێک ناگێرێت و ئەوہ ھەموى پەرپاگەندەى میدیایییە". ئەو بۆ روونکردنەوہى مەبەستى خۆى لە "خەلک" دەلی": "ھێزەکانى بەسیج گەرەنتییەک بۆ رۆلگێرانى خەلک لە دەسەلاتدان". کەواتە، کێشکە لەوہدایە کە لە ئەمریکادا شتێک بە ناوى "خەلک" بوونى نیە، چونکە نە بەسیج ھەیە، نە حیزبوла، نە حاج سەعید حەدادیان، نە حەسەن نەسرولا، نە دپئەنمەکی، نە شەریفى نیا، نە حوسین ئەللاکەردم و تەنانەت سووکە بەسیجییەک لە چەشنى فیروزئابادى کە بە تەنیا بۆ خۆى میلیللەتیکە (الانیکەم بەقەد واتیکان دەبی).

نەقدى ھەروہا دەلی": "ئیمە جلویەرگی باشمان ھەبوو، بەلام کۆت و شەرۆالبان لەبەر کردین کە ھێى ئیمە نیە و سووکایەتى بە ئیمەییە". نەقدى کە بە گەلاھەنجیر خۆى داپۆشیبوو وتی": "رەگەزى ئورووپایى لە حالى لە نۆچووندايە و سەد سالى دیکە بۆ دۆزینەوہى ئورووپاییەک دەبی گرووبى توتۆرینەوہى زانستى بئێزن".

ھەلبەت نەقدى روونى نەکردوہ کە ئەو سەفەرەى سەد سالى دیکە، بۆخۆى دەچێت یان ئایەتوژلا جەننەتى دەنێزئ؟! ھەروہا روون نیە مەبەستى لە جلویەرگی پێشوو چیە؟ بۆیە بریارە تا روونبونەوہى مەسەلەکە، بە رووتى بگەرێت، بۆ ئەوہى کۆتایى بەم سووکایەتیییە (واتە شەرۆالا لە پێ کردن) بەئێنى.

وەکوو چین، کێنەرکێنەکی پێداھەلگوتن بە بالای ماندیلایان خستبووہ رئ، لە حالێکدا کە بۆ خۆیان ئیستاشى لەگەل بێت، بە ھۆى ئەو بەرژوہندییە سیاسى و ئابورییانەى کە لە ئاکامى پێوہندى لەگەل دیکتاتۆرەکان و رێژیمە سەرکوتکەرەکاندا بە دەستى دێتن، ھێشتا درێژە بە سیاسەتى نۆکۆلیکردن و تۆمەتبارکردنى بزوتنەوہ مافخوازانەکان و زۆر جاریش بە تیرۆریست زانینى ماندیلاکانى سەردەم دەدەن. دواپسین خال کە دەبئ ھىماى بۆ بکەین،

لەسێدارەدانى چوار بەندکراوى سیاسىی عەرەبى ئەحوازیدا نابینن. ھەروہا دەسەلاتدارانى کۆمارى ئیسلامى و رێژیمى بەشار ئەسەدیش کە یح شەرمانە بۆ مەرگی ماندیلا فرمێسکى تەساح ھەلدەرێژن، خۆیان لە ولاتەکانیاندا سیاسەتى ھەلاواردنى رەگەزى، ئیتتىبکى، نەتەوايەتى، ئایینى، جینسییەتى و ... لە ھەموو بوارە سیاسى و کۆمەلایەتیییەکانیان گەپاندوووتە ئەوپەرى خۆى.

بەلام سەرتر لە ھەمووى ئەوانە، ھەلۆسکەوتى حکوومەتى ئەفرىقای باشوورە کە بە بۆنەى بەشداربوونى نوێنەرانى حکوومەتى چین لە رێوہەسمى رێزگرتن لە ماندیلادا، ئامادە نەبوون ویزا بەدەن دالایى لاما، رێبەرى نەتەوہى ستملیکراوى تەبەت.

ئەم ھەلۆسکەوتە، لە رێوہەسمێکدا کە بە یادى ماندیلا بەرپوہ دەچوو و لە لایەن حکومەتییکەرە کە خۆى بە میراتگری راستەقینەى ماندیلا و بزوتنەوہى دژە ئاپارتاید دەزانن، وەبیرھێنەرى ھەلۆسکەوتى ولاتانى رۆژئاوایى لەمەڕ بە تیرۆریست زانینى ماندیلا لە سەردەمى شۆرشەکیدا و جۆرێک پشتیوانى لە سیاسەتەکانى چین لە پێوہندى لەگەل خەلکى ستملیکراوى تەبەتدا بوو کە لە دژایەتیییەکی ئاشکرا لەگەل ئاسانج و سەرچەشنەکانى خەباتى یەکسانخوازانەى ماندیلادایە.

ولاتانى رۆژئاواپیشش کە سەردەمیێک بە یێ دوودلی ئامادە بوون تۆمەتى تیرۆریزم و ئاژاوەگێرى بە پال ماندیلا و بزوتنەوەکیدا بەدن، شانبەشانى ھێندێک حکوومەتى سەرکوتکەرى

رابردوو دژ بە زۆرىنەى ستملیکراو قەرەبوو بکێشەوہ.

بە واتایەکی دیکە، ئەگەر روانگەکانى ماندیلا بکەینە پێوەر، خودى ئەم پاوانخوازە ئێزانییانەش تا کاتێک کە بە ھۆى ترسیان لە دابەشبوونى خاک و دەسەلات، پشتیوانى لە ستمەى نەتەوايەتى و ھەلاواردن دژ بە نەتەوہ ستملیکراوہکانى ئێزان بکەن، بە کردەوہ ئەک ھەر کۆمەلێک مرؤفى ئازاد و بەختەوەر نابن، بەلکۆو کۆمەلێک دیلن کە بە بیابووى یەکپارچەیی خاک و بۆ لە بەندکردنى

کۆچى دوابى ئێلسۆن ماندیلا. رێبەرى بزوتنەوہى دژە ئاپارتایدی ئەفرىقای باشوور شەپۆلێکى بەربلاوى لە ھاوسۆزى و دەربڕینى وەفادارى بە رێباز و ئارمانجەکانى ئەو و بزوتنەوہکەى وەرپێ خست.

ئەوێکە لەم پێوہندییەدا جیگای سەرنجە، جۆراوجۆرى ھەلۆستەکان و ھەلۆسکەوتى سیاسى و جیھانبینى ئەو کەسایەتى و حکومەتانەییە کە یەکدەنگ و یەکپەلۆست، پابەندیى خۆیان بە رێبازى سیاسىی ماندیلا لە خەبات دژ بە ھەلاواردن، توندوتیژی، ھەژارى و ستم و چەوسانەوہ دەربەرى. ئەم ھەلۆستانە پێش ھەموو شتێک رەنگدانەوہى گشتگێربوونى ئەو نۆرم و پایەخانەییە کە کەسانى وەک ماندیلا خەباتیان بۆ کردوہ.

بەلام لایەنى دیکەى ئەو بابەتە ئەوێکە کە ئەو ئارمانجانەى کە کەسانێک وەک ماندیلا بۆ سەلماندنى رواییان ناچار بوون بە درێژایى تەمەنیاں چەرەمەسەرى و نازار بکێشن، ھەنووکە بۆ تاکەکانى کۆمەلگای مرؤفایەتى ھێندە روون و سەرەتاییین کە تەنانەت ستمەمکارترین دیکتاتۆرەکان و سەرکوتکەرترین رێژیمەکانیش وا پێشان دەدەن کە پابەندى ئەو ئارمانجانەن. ئەمەش دەرئەنجامى خەباتى ماندووبى ئەناسانەى کەسانى وەک ماندیلایە.

لەخۆرا نیە کە تەنانەت رێژیمە ئازادیکوژەکانى وەک کۆمارى ئیسلامیى ئێزان، سووریە، چین، کۆریای باکوور و کوبا خۆیان دەخەنە ئیو ریزى لایەنگرانى ماندیلا و باوہرەمەندان بە روانگە و رێبازەکەى ئەو. تەنانەت ئەو لایەنانەش کە لە ولاتانى خۆیاندا بنیاتنەر و داکۆکیکارى ئاسیمیلایۆنى فەرھەنگى، ستمەى نەتەوايەتى و دامەزراندنى دەولەت . نەتەوہ یەکچەشنە زۆرەملییەکانن، لە روالەتدا وا دەنویتن کە ماندیلا و بیروباوہرەکانى جیگای رێژ و باوہرى ئەوانیشە.

لە لایەکی دیکەو نابێ ئەوہ لە بیر بکەین کە پانتایى خەبات و چالاکییەکانى ماندیلا ھێندە بەربلاو بوو کە ھەرمکام لەم رێژیم و لایەنانە بتوانن بەپێى بەرژوہەندى و بارودۆخى خۆیان، بە گۆشەپەکیدا خۆیان ھەلواسن و بە دواى ھاوشیۆییەک لە ئیوان خۆیان و ماندیلادا بگەرێن.

شۆقینییستە ئێرانییەکان کە دژایەتیی عەرەب، کورد، بەلۇوج، جولەکە و تورکیان وەکوو کۆمەلێک میدالیای شانازىی رەنگاوڕەنگ لە مل کردووە و سوکایەتیکردن بە نەتەوہ و ئایین و بیروباوہرەکانى دیکەیان کردووتە بەردى بناغەى ناسیۆنالیزمى مەزنیخوازانەى خۆیان، بەرەپەرى رووھەلماڵاراییەوہ خەباتى شۆرشگێڕانەى ماندیلا لە پیناوى یەگرتنى دلخوازانە و پێکەوہزیانى تاشینەئى ئیوان رەشپێستەکان و سپی پێستەکان و پێکھێننانى نەتەوێکە لەسەر بنەمای رێزگرتن لە مافەکانى یەکتەر و رەچارکردنى ماف و کەرامەتى مرؤی یەکتەر بە ھاوشیۆى نەتەوہسازىی رەزاخانیی پشتبەستوو بە سیاسەتى مشتى ئاسنین و ھاوچەشنى بیروباوہرى ھەلاواردنخواز و نۆکۆلیکارى خۆیان بەرامبەر بە شوناسە نەتەوايەتى و ئیتتىبکییە جۆراوجۆرەکان لە ژێر دەمامکى یەکپارچەیی خاک و پاراستنى یەکیەتیی نەتەوہییدا دەیین.

ئەم لایەنانە چاوپۆشى لەو راستییە دەکەن کە بەپێى باوہرەکانى ماندیلا، سپی پێستەکانى ئەفرىقای باشوور ھەتا کاتێک کە درێژیان بە ستم و ھەلاواردنى رەگەزى دژ بە رەشپێستەکان دابایە، خۆیانیش لە ئازادى و ژبانی مرؤی بپەش دەبوون و بۆ گۆرپىنى ئەو بارودۆخە پۆییست بوو ھەموو ستم و ھەلاواردنەکانى

زۆر سەیرە کە ئەم کەسانە ھیچ ناکۆکییەک لە ئیوان شینگێرپییەکانیان بۆ مەرگی ماندیلا و ھاوکاتیش بێدەنگبوونیان بەرامبەر بە

ئىران و عىراق

پىۋەندىيە شاراۋەكان لە دووتوئى ھاوکاریدا

عادل مורادى

لەمىڤئە گۆرپەيانى سىياسىى عىراق، لەگەل كىشەگەلنىكى جۇراوجۆر بەرەوروە. ھىزە بىيانى و ولاتە دەرەكپىيەكان ھەول ددەن كە لەم ولاتەدا تەشەنە بگەن و كارىگەرىيان ھەيئت. ئىرانىش ھەمىشە يەكئك لەو ولاتانە بوو كە بە وردى پەيجۆرى وەرچەرخانەكانى عىراق و بەتايىبەت عىراقى دواى رووخانى سەدام حسين و ھاتنەسەركارى دەرلەتى شىعەمەزھەب لەم ولاتەدابوو و ھەمووكات بە پشنيوانىي مالى و مەعنەوى خۇى لە دەرلەتە شىعەمەزھەبەكدى عىراق و بەتايىبەت شەخسى "مالكى"، خەرىكى بەرەوپششېردنى ئامانجەكانى خۇى لەم ولاتە و ناچەكەدا بوو.

"نورى مالكى" كە لە سالى ۲۰۰۶دا بوو بە سەرۆك وەزيرانى عىراق، پئوھندى زۆر نزيك و گونجاولى لەگەل ئىراندا بوو و ئىرانىش ھەمووكات لە بوونى كەسكىى شىعەمەزھەب لە پۇستى سەرۆك وەزيرانى عىراق پشتيوانى كردوو و دەيكات. لەم پئوھندييەدا، سەفەرى ئەم دواپيانەى "نورى مالكى"، سەرۆك وەزيرانى عىراق بۆ ئىيران لە حالىكدا ئەنجام درا كە ولاتەكەى لە حالى تئپەربوون لە قۇناغىكى زۆر ھەستىيار لە دىرۆكى سىياسى ئەم ولاتەداپە و لە قەيرانىكى ئنودەرلەتنى و تەناھىي سەخداپە و پئوھندييەكانى لەگەل ولاتە دراوسىكانىش دوور لە گرزى و ئالۇزى نپە. ھەنووكە

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

سەلاح نادرى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

لە كاتى شۆرشد ا ھىندىك لە رووداوەكان بە ھۆى ھەلومەرجى تايپەتپى شۆرش تۆمار ناكړن يان تۆمار دەرکړن بەلام بە ھۆى شەرموە لەنړ دېچن و ھىندىکيشان بە نيړېچلى تۆمار دەرکړن. رووداوى زىندانى دۆلەتوش يەکىک لەم رووداوانپە كە تۆمار کراو بەلام سەندە و بەلگەکانى لەنړو چوو، بۇپە بەدواداچوون بۆ ئەم رووداوانە کارىکى قورس و ھەستيار، لەبەر ئەموى دېچ لايىکەم دوو بنەماى سەرەكى، واتە راستگۆيى و بىچ لايەنى لە گېرآنەموى رووداوەکاندا پارژئړت. ئەم بىچ لايەنييەى كە دوکتور فاسلمو پتئ دلدت بىچ لايەنى ئۆبژىكتيف و راستى ئەموى كە راسل دلخ: ھىچ كات ئىيزن بە خۆتان مەدن ئەموى كە پىتان خۆشە حەقيقەتى ھىچ، يان ئەموى كە پىتان وايە حەقيقەتەكى بۆ مړوف بەسوودە، ئتړە لە رى بەدەر بکات.

بەندکردن لە ھەر حالەتێک و بە ھەر شتێرەك يئت، ئەگەر بۆ ساتىکيش يئت ناخۆشە بەلام ئامانجى حيزى ديموکراتى کوردستانى ئيران

عىراق لەگەل کيشە و گيروگرفتئ زۆردا بەرەرەوروو. کيشەگەلئىک وەکوو بوونى گرووپە تيرۆريستپيەکان لە خاکی ئەم ولاتەدا، کەلئنى ئنوان گرووپ و لايەنە سىاسيەکان و بەتايبەت گرووپ و لايەنە شىعەمەزھەبەکانى ئەم ولاتە، لاوازبوونى پئوھندييەکانى ئنوان ھەرنمى کوردستان و حکومەتى ناوھندى، نزيکبوونەو بە خولى نوئى ھەلئاردنەکانى پارلمان و لاوازبوونى پئىگەى نسورى مالکى لە گۆرپەيانى سىاسەتى عىراق و ،،،، نىگەرانى و پەرۆشى زۆرى بۆ مالکى و لايەنگرانى درووست کردوو. بۇپە بە لەبەرچاوگرتنى لايەنە جۆراوجۆرەکانى بارودۇخى سىاسى ئىوخۆيى عىراق وا دەرچئت كە سەفەرەكى مالکى بۆ ئىيران ئامانجى جۆراوجۆرى بسووە كە بەشپىكى گرىنگى بە كيشە ئىوخۆپيەكانى عىراق و رۆلئک كە رژيىمى ئىيران لە دەستپوێردان لە کاروبارى ئىوخۆى ئەم ولاتە دەيگېرئت، دەگەرئتەوئە.

نەمۆنەى بەرچاوى دەستپوێردانى رژيىمى ئىران لە کاروبارى ئىوخۆى عىراق، لە ھيژشى سەرەتای سېپتەمبىرى ئەمسالى ھيژەکانى عىراق بۆ سەر ئۆردوگاى ئەشرەف (سەر بە موچاھيدپنى خەلق) و کوژرانى ۵۲ کەس لە دانىشتوانى ئەم کەمپە، بە ئاشکرايى دەتوانين بيبينين كە دواپەواى ئەم ھيژشە، رىکخراوى موچاھيدين، کۆمارى ئىسلامى و دەرلەتى مالکى بە ھيژش بۆ

سە رەکەمپەکیان و کوژرانى ئەندامەکانیان بەرپرسيار دەزانئت.

نمۆنەى دیکەى دەستپوێردانى رژيىمى ئىيران لە کاروبارى ئىوخۆى عىراق، چۆنيەتپى ھەلئاردنى نورى مالکى بۆ پۇستى سەرۆک وەزيرانى عىراقە، بيگومان ئىيران رۆلئکى بەرچاو و کارىگەرئى لە عىراقدا ھەيە و رادەى دەسترۆيشتوويى لەم ولاتەدا لە کەس شاراوە نيە. لە ھەلئاردنەکانى پيشوودا بيينمان كە ئەياد عەلاوى بە بەدەستپئنانى کورسييەكى زياتر سەرکەوتنى بەدەست ھيئا، بەلام نەيتوانى دەرلەت پئىک يئئئ. ئەمەش بەم ھۆپە بوو كە گرووپە ھاوپەيمانەکانى ئىيران لەگەلئدا ھاوکارييان نەکرد و ئىيران توانى لە کارىگەرئى و دەسترۆيشتوويى خۆى کەلک وەرېگرئت و ھاوپەيمانپيەک بۆ پشتيوانى لە مالکى پئىک يئئئت و بيکات بە سەرۆک وەزيرانى عىراق. ئەمە لە حالىکداپە کە عەلى شەلات، جىگرئى پارلمانى عىراق لە بەرەى دەرلەتى قانون، ھيماى بۆ ئەم بابەتە کردوو و وتوويەتى كە ئىيران و ئامريکا چارەنووسى عىراق ديارى ناکەن، بەلکوو ئەم دوو ولاتە تەنيا دەتوان لە ھاوسەنگى ئنوان لايەنەکان رۆلئيان ھەيئت وەکو شتئک لە ھەلئاردنەکانى سالى ۲۰۱۰ى عىراق رووى دا و مالکى و عەلاوى دىنگەکانيان نزيک بە يەک بوون بەلام ئەم دوو ولاتە برپاريان دا کە تاى تەرازووى مالکى

قورستر بگەن. بۇپە بيگومان مالکى لەم سەفەریدا مەسەلەى درئژدەدان بە سەرۆک وەزيرپى خۆى لە بەرچاو گرتوو و بە تەماى کەلگەرگرتن لە کارىگەرپى ئىران لە ھەلئاردنەکانى داھاتووى ولاتەکەى بە مەبەستى سەرکەوتنى خۆى و بە قازانجى گرووپە شىعەمەزھەبەکانى ھاوتامانج و ھاوتاراستەى ئىيران بسووە. ئەموى کە جيگە و پئىگەى مالکى لەم خولى نوئى ھەلئاردنانەدا لە بەراورد لەگەل خولى پيشووى لاوازتر بوو شتئكى حاشاھەلنەگرە و مالکيش باش دەزانئت كە ھەنووکە جيگە و پئىگەى زۆر لاوازە و پئويستى زۆرى بە ھاوپەيمانى و بەرپەىكى بەھيژ ھەپە کە پشتيوانى لئ بکات. ھەر بۇپە مالکى پئويستى بە پشتيوانى ئىوخۆيى و بىيانى ھەپە.

ھەر لەم پئوھندييەدا، قەيرانى سوورپە گرىنگى ئيستراتيژيىكى بۆ ئىيران و شيواى يارمەتيدانى رژيىمى گەندەل و سەرکوتکەرئى بەشار ئەسەد لە لايەن ئەو ولاتەو لە رىگاى عىراقەو، بيگومان يەکئک لە گرىنگترين بابەتەکانى ئەم سەفەرە بوو. شەمرئ ئىوخۆيى لە سوورپەش بە بوونى پشتيوانىکى جیددى وەکوو ئىران و ئەيارانى بەھيژ وەکوو تورکپە، عەرەبستان و قەتەر بە گرزئ و ئالۇزييەکانى ناوچەى رۆژھەلاىى ناوەرپاست پەرەى داوہ و عىراقيشئى لەم گرزئ و ئالۇزييانە پئوہ و يئپەش نەکردوو.

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

کوردستان

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

ئىرانىيەى سەلامەتەى ئىرانىيەى

درېژنې لاپهړه ۱۰

««««

ښمېان راگرت. پاشان ښمېان برد بۇ ناوچەى سەردەشت. برامبەر گوند ميراناوئ و بۇ لای زیندانی دۆلەتوو.

نەئنامەکانی حیزبی دښموکراتی کوردستانی ئێران لەو کەسانەن کە زۆرترین ئەزىيەت و ئازاربان لە زینداندا دیتوو و ھیندیکیان لە بیست ساڵ و سی ساڵ و ھیندیکیشان ئیعدام کراون.

پ۷: بۆچی حیزبی دښموکراتی کوردستانی ئێران زیندانی دامەزrand و خەلگی تێدا بەند کردوو؟

سادق زەرزا: لە شەمږ سەپتێراوەکەى رژييمى کۆمارى ئيسلامى بە سەر گەلەى کورددا زۆر جار پيشمەرگەکان سەركەوتنيان بەدەست دئنا، لەو سەركەوتنانەدا ھېندىك لەو کەسانەى کە ھاتبوون بۇ شەڕ لە گەڤ گەلەى کورد بە ديل دەگيران و دەباو شوئتيك بوايەت بۇ پاراستنيان.

پ۸: بۆچى زیندانهکان دەگوزارنەمو بۇ سەر سنوور؟

سەدىق بابايى: پاش ئەوێکە کۆمارى ئيسلامى لە ئامانجە سەرتاييەکانى خۆى شىکستى خوارد، دەستى دايە بوردمان و ئەم پرسە حيزبى ديموکراتى ناچار کرد کە زیندانهکانى بۇ شوئتيك لە سەر سنوورەکان رابگوازێ.

زیندانی دۆلەتوو ناوێکە کە بۇ ھەمیشە لە میژودا تۆمار کراوە ئەویش تەنیا بە ھۆى بوونی زیندانیئکى حیزبى ديموکراتى کوردستانی ئێران لە نيزيک ئەو گوندە بوو

پ۹: زیندانی دۆلەتوو لە کوئ ھەلکەوتوو؟

حەسەن شەرەفى: لەسەر سنوورى کوردستانی ئێران و عێراق، لە گوندێکى بچوک بە ناوى دۆلەتوو.

پ۱۰: ئەو زیندانەى کە تۆ و ھاوڕيکانت بۇ ئەوئ راگوزێزان لە کوئ ھەلکەوتېبو و بارودەخى زیندان چۆن بوو؟

ئەمیر فەراوانى: ناوچەيەک بوو کە لە دۆلێکدا چەند خانووى گوندیى لى بوو و چەند ناخوږى ئاژەل، زۆر خاوێن نەبوو ئەو شوئەنى کە ښمېان راگرتېبوو، بەلام زۆر جياوازی نەبوو لە گەڤ خانووەکانى گوند.

پ۱۱: ھینديک لەو دیلانەى کە کاتى خۆى لەو زیندانەدابوون دڤلێن زیندانی دۆلەتوو شوئنى ئاژەل و مەڕوماڵات بوو ئەو شتە تا چەند راستە؟

حەسەن شەرەفى: لە خەباتيئکى چەکدارانە بە شێوەى پارتيزانيادا، ھەموو جىگايەکت بەدەستەوہ نيينە کە شوئنى گونجاوت بۇ ھەموو شتيئک ھەبێ. ھەر بۆيە بە شێوەى سروشتى شوئنى ھەوانەوئى ئەو کەسانەش کە بەدیل گيران، لە گەڤ ئەوئى کە ھيچ فرەقئکى نەبوو لە گەڤ شوئنى ھەوانەوئى تينکۆشەرانى ديموکرات و پيشمەرگەکان و کادرەکان، بەلام رەنگە ئەوڕۆ لە شارێکدا لە شوئنيکدا شوئنى ئاوا بە شياو نەزانن.

پ۱۲: زیندانی دۆلەتوو چۆن ئنيدارە دەرکرا؟ سادق زەرزا: ښمە لە زیندان شوورای زیندانمان ھەبوو و ھەموو کارەکان لە لایەن شووراو بەرپۆه دەچوو.

پ۱۳: ھەلسوکەوتى پيشمەرگە و بەرپرسانى حیزب لە گەڤ دیلەکان چۆن بوو؟

ئەمیر فەراوانى: ھەر خوراکئ کە خۇيان دەیانخوارد بە ښمەشيان دەدا. ھەر ئيمکاناتي کە خۇيان بويان ښمەش بوومان. وا نەبوو کە ئەوان لە دۆشەکە و پەتوودا بخەون و ښمە لە زوى رووتدا. ھەر بۆيە ھيچ جياوازييەک لە ئيوان ښمە وک ديل و پيشمەرگەکاندا نەبوو. ھەر لەو شوئە دەنووستين کە پيشمەرگەکان دەنووستن.

گمانالى RAI ئيتاليا لەو سالانەدا

راپۆرتيکى لەسەر زیندانی ناوهندى حيزبى ديموکراتى کوردستانی ئێران ئامادە کردوو کە ئييدا شيوازی بەرپۆهچوونى زیندان و کارى شووراکان دەرەکەموئ. لەو راپۆرتەدا دیلەکان بۇ خۇيان کار و بارى زیندان بەرپۆه دەین و پيشمەرگەکانیش ئەمنیيەتى زیندانیان پاراستوو.

پ۱۴: کاروبارى رۆژانەى زیندانی دۆلەتوو چۆن بەرپۆه دەچوو؟

سادق زەرزا: ھەر رۆژى چەند کەسيك دیارى دەرکا، مەسەلەن چەند کەسيك چيشت ساز بکا، چەند کەسيك ھەمام گەرم بکا، ښمە ھيچ چەشنە دخالەتيکمان لە کارى ئەواندا نەدەکرد، ئەوان کارى خۇيان دەکرد و راپۆرتەکەشيان بە ښمە دەدا.

کەسيک بە ناوى غولام موحسين قەراگوزلوو کە پيشتەر لە زیندانی دۆلەتوودا ديل بوو و پاشان ئازادکراوە کە ئيستا لە ئێراندا دۆى، لە چاپوئیکەوتنيک لە گەڤ ساييتيکى کۆمارى ئيسلاميدا دڤلئ: ښمە چەند کەسيک توانيمان لە زیندانی دۆلەتوو ھەڤلێن، بەلام لە دواييدا ئيمەيان گرت و دووبارە گەڕانديانينەمو بۇ زیندان و پاشان دڤلئ لە دواى ئەوئى کە ئيمەيان گرتەو لە ھوشەى زیندان ھەوزيکى ئاو ھەبوو کە بە ھۆى سەرما بەستېبوئى ئيمەيان لەو ئاوہ ھاويشت و بىخ ھورمەتيان پيکرەدين.

پ۱۵: ئەو کەسانەى کە رايان کرد و گيرانەو چۆن ھەلسوکەرتيان لە گەڤ دەرکرا؟ ئەمیر فەراوانى: ئەوانەى کە ھەلائيبوون، ئەم ئاغای کامرانپيە کە دواتر من لە ئوروپا چاوَم پيئى کەوت لەوئ وتى: ئيئو پلەداريکى نەرتەشن بۆچى ئەم کارەتان کرد، ئښمە خۇ لە گەڤ ئيئو خراپ ھەلسەوکهتمان نەکرد، ئيئو

لێره ميوانى ئښمەن.

لە بەشيکى دیکەى فيلمى سينەمايى زیندانی دۆلەتوو کە لە سالى ۱۳۶۳ درووست کراوە کە لە لایەن رەحيم رەحيمى پوورووہ کارى دەرھيتانى بۇ کراو، ھاتووہ کە بىخ ھورمەتى بە زیندانی دەرکړئ و لە نوژنى جەماعەت مەنع دەرکړئ و بە بەردوامى دنگى تيريار بە نيشانەى ئیعدام دييستړئ.

پ۱۶: بە راي ئيئو ئەوہ راستە؟

ئەمیر فەراوانى: تا ئەو کاتەى کە من لەوئ بوم ھيچ کەسيان بە ھۆى بەجىگەياندنى ئاييىنى خۆى ئازار و ئەزيەت نەدەکرد. ھيچ کەسيان ئەشکەنجە و ئبيعدام نەکرد.

سەدىق بابايى: پيچەوانە پيشاندانى راستپيەکانى کوردستان لە پيئوہندى لە گەڤ بەرپۆهەريى کوردستانی ئازادکراو لە لايەن حيزبە کوردپيەکانەوہ، وەک حيزبى ديموکرات يەکئيک لە پيلانە ناسراوەکانى رژييم لە بەرامبەر ئەو ھەموو تاوانەى کە کردوويەتى. وەک ئەوئى لە فيلمى زیندانی دۆلەتوودا باسى دەکات.

پ۱۷: ئايا ئيئو ديلى شەرتان ئیعدام کردوو؟

حەسەن شەرەفى: ئەوئى من ەعزرت دەکەم سەرچاوەکەى، سياستەتى حيزبى ديموکراتى کوردستانی ئێرانە. ئەویش ئەويە کە نەک ديلی شەڕ نابێ بکۆژئ، بەلکوو دەبێ بە خۆرمەتەوہ کەرامەتى مړوئى پارېژئ، ژيانى شياوى لە قەدەر ئيمکاناتيئک کە حيزبيئک لە خالى خەباتدايە و لە خالى شەرى پارتيزانيدايە و بۆى دەلوئ، بۆى دايين بکا، ئەگەر بريندار بىخ يان نەخۆش بىخ، دەبى بۇ چارەسەرى ھەنگاو بىخ.

پ۱۸: لە چ رێکەوتنيک و چ خەسارتيکى گيانی و مالی وەبەر زیندان کەوت؟

سادق زەرزا: کە ھاتمە دەرئ ديار بوو فرۆکەکان لەسەر زیندان دەگەران و دەستيان کرد بە تەقە، ئەوئل راکيئت کە لييدا لە دیوى بەرپرسي زیندانى دا کە بەداخەوہ لەوئ پيشمەرگەيەکمان بە ناوى مام عەوڤلا شەھيد بوو.

نيزيک بە ۱۰۰ نەفەرئک کوشتە و بريندار بوون کە لەو ۱۰۰ نەفەرئى نزيک بە ۲۹ نەفەريان پيشمەرگەى حيزب بوون چ ئەو پيشمەرگانەى کە پارېژەرى زیندان بوون و چ ئەو پيشمەرگانەى کە بە ھۆى ھەلەيەکەوہ زیندانى کرابوون.

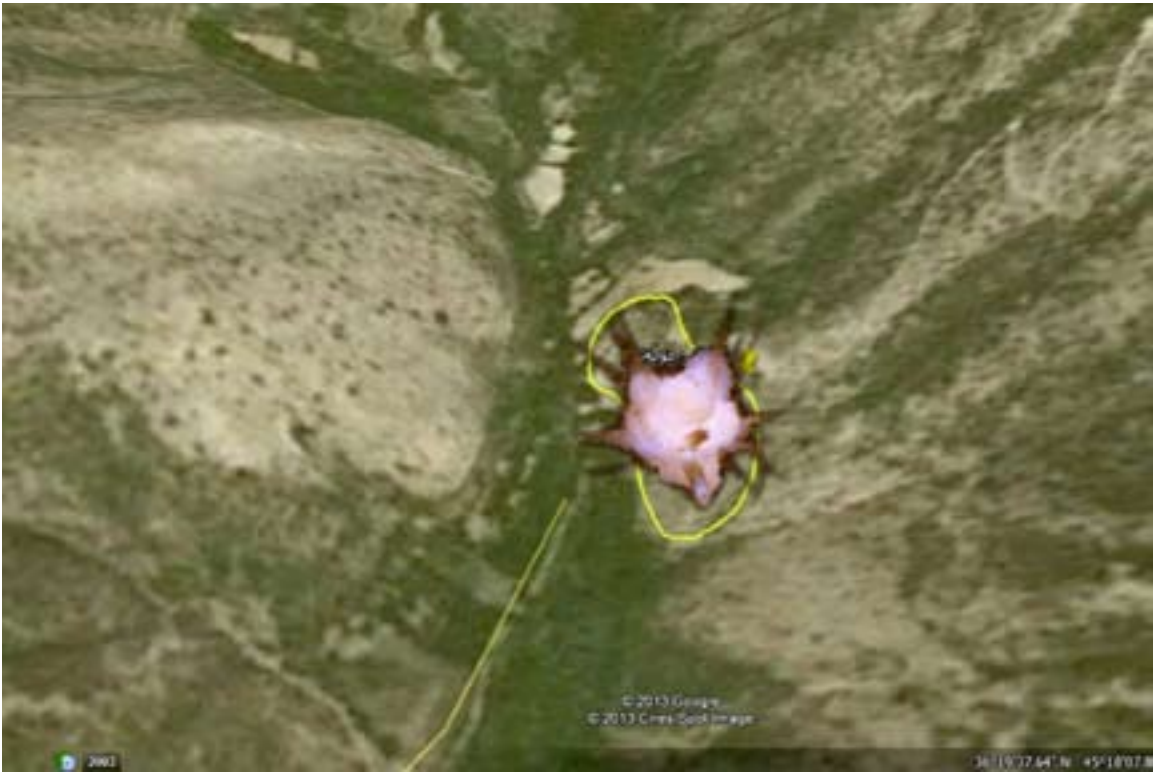
حەسەن شەرەفى: رێکەوتى بۆمبارانەکە بەيانىى رۆژى ۵ شەممە، ۱۷ى بانەمەرى ۱۳۶۰ بوو. ۴۲ کەس لە دیلەکان بەداخەوہ کە لەو شوئە بوون، کوژران، ۵۰ کەشيش بريندار بوون، ۶ پيشمەرگەش شەھيد بوون، چەند کەس

د. مەحمود عوسمان: شتى وانپيە قەت پيئوشدى حيزبى ديموکرات و حکوومەتى بەعسى عيئراق ئەوئەندە باش نەبووہ و پاشان چۆن دەکړئ حيزبى ديموکرات زیندانى خۆى وا لى بکات، شتى وانپە،چون کادر و پيشمەرگەکانى حيزبيش لەوى بوون و لەوئ بئىکە و بارەگايان بوو. ئەوہ قەسەيەکى زۆر ناراستە ھيچ بناغەيەکى نيە.

پ۲۰: بۆچى زیندانی دۆلەتوو بۆمباران کرا؟

حەسەن شەرەفى: ئەو کاتە کە ئەو رووداوہ روويدا، شەرى ئيوان ئيران و عيئراق شەريکى زۆر توند بوو. بەدرېژايى سنوورى ئيران و عيئراق لە ھەموو ناوچەکانى گرتېوہوہ. سياستەتى سەربەخۆيى حيزبى ديموکرات قەت ئيجازەى نەداوہ کە ھيژى حيزب لە گەڤ ھيژەکانى عيئاق، تەنانتە بەرھەرووى ھيژەکانى کۆمارى ئيسلامىي ئيران ييئتەوہ. چون پيئمان وابووہ ئەو شەرى عيئاق لە گەڤ کۆمارى ئيسلاميپيە و فەرقى ھەيە لە گەڤ ئەو شەرى ئيمە وەک پارتيزان بۇ ئامانجى دياریکراوى خۇمان دپيکەين. نە ئامانجەکانمان يەکى دەگرتەوہ نە شيئوى بەرگرى يان شەريک کە ئەوان پيکەوہ دەيان کرد، يەکى دەگرتەوہ. ئيران بە مەبەستى لە ئيبوردن و کوشتن، عيئاقيش بە بيانووى ئەوئى کە گۆيا ھيژى ئۆپۆزيسيۆنى کوردى عيئاق لە نيزيک ناوچەکانى ئښمەن، چون ئەوانيش وەک ئښمە ھيژەکانيان لە شاخ بوون و لە بەرانبەر حکوومەتى سەدامدا خۆراگرييان دەکرد، بەرگرييان لە خۇيان کردوو، ئۆپۆزيسيۆن بوون، عيئاقيش ھيژشى دەکردە سەريان، رەنگە ھۆکارەکەى ئەوہ بوويى.

لە پيشمەرگەکانيش بريندار بوون.

لە بەشيکى ترى فيلمى سينەمايى زیندانی دۆلەتوودا ھاتووہ کە حيزبى ديموکراتى کوردستانی ئێران لە گەڤ رژييمى بەعسى عيئراق رێک کەوتوون و لە ئاکامدا فرۆکە شەڕکەرەکانى عيئاق زیندانیان بۆمباران کرد.

پ۱۹: بەرپۆ د. مەحمود عوسمان ئايا ئەوہ راستە؟

ژمارە ٦١٩ ـ ٢١ى ديسامبرى ٢٠١٣

١١

لە سالى ١٩٨١ لە کوئ بوو و کۆنگرەى يەکەم لە کوئ گييرا؟ ئايا ئيئو بۆمبارانى دۆلەتوتان وەبیر دئ؟

د. مەحمود عوسمان: بارەگای سەرەکى ئەو کاتە لە دۆلەتوو بوو.ھەر لەوئش کۆنگرەکە بەسترا، ٥ى مانگى مەى (بانەمەر)ى ٨١ بوو، وازنام لە دۆلەتوو لەو مەنتەقەيە، وەبیرم دئ ھيئدئ بريندار ھەبوون ئښمە چووين ھەتتا بريندارەکانيشمان چارەسەر کرد، لەوئ بووين لەو مەنتەقەيە، لە زیندانى دۆلەتويان دا و بەر ئښمەش کەوت بەس تۆزيک دوور بووين ئښمە.

پ۲۲: ھۆى بۆمبارانى زیندانی دۆلەتوو لە لایەن رژييمى بەعسى عيئاق چى بوو؟

سەدىق بابايى: حکوومەتى عيئراق لە لايەن ھيژەکانى خۇيەوہ دەزانئ کە کۆمەلئيک ديلى ئيرانى لە زیندانى دۆلەتووى حيزبى ديموکراتدا ھەن، لەو سەردەمدا لە گەڤ ئيران لەشەريکى قورسدا بوو. لە لايەکى دپکەوہ بەو ئاکامە گەيشتېبوو کە رەنگە کوشتنى ئەم پاسدارانە بتوانئ بيرورای گشتى لە ئيئوخۆى ئيراندا توورە بکات. و ئەمەش بيانوويەکى چاک بوو بۇ ئەو کەسانەى کە نەيارى ناشتى لە کوردستاندا بوون.

پ۲۳: دەگوتړئ کە رژييمى بەعسى عيئاق زانييەتى کە لە زیندانى دۆلەتوو ديلى شەرى زۆر تيداہ و لە ئيئ ئەو ديلائەشدا بەرپرسي گەورەى کۆمارى ئيسلامى تيداہ، بۆيە رژييمى عيئراق داواى ئەو ديلائەى کردووہ، ئەوہ چەند راستە؟

حەسەن شەرەفى: من قەت ئەووم نەبيستوہ کە داواى دیلەکانيان کردبى، قەديش ھيژبى ديموکرات رێگای نەداوہ تەنانتە لە شوئنى ھەوانەوئى دیلەکان کە لە خاکی ئێراندا بوو، کەسيکى عيئاقى بىخ کە لە خالى شەردا بوون و ھەردولە نيزامى بوون و بيئ ئەسرارى نيزامى و شتى وايان لىخ بېرسن قەت ئيجازەمان نەداوہ لە ئيئ دەسەلائي عيئارقيدا کەسيک يان کەسانئيک ھەتا بۇ باجزووبى و يا لئيرسين و زانيارى لەو ديلائە بيئئە شوئەکان و لە گەڤ ئەو ديلائە قسە بکەن، قەت ئيجازەى ئەوہمان نەداوہ.

وتەى کۆتايى:

ئەمیر فەراوانى: پيئش لە ھەر شتى من شەرمەندى خوشک و برا کوردەکانم کە چوم بۇ کوردستان وەک نيزامپيەک لە بەرامبەرياندا وەستام. ھيوای سەركەوتنم بۇ ھەموو نەتەوہکانى ئيران ھەيە کە بۇ وەرگرتنى مافەکانيان خەبات دەکەن.

حەسەن شەرەفى: ئەگەر سەرنج بدەن، لە بەياننامەکەى ئەو دەمى رېبەريى حيزبدا، چۆن سەرەخۆشى لە بنەمالەى پارېژەرى ھەوانەوئى دیلەکان دەکا ھەر بەو جورەش سەرەخۆشپى دەکرد و سەبوورى داوا دەکا بۇ بنەمالەى ئەو کەسانەى کە وەکوو ديل لەو زیندانەدا گيانيان لەدەستداوہ.

دۆلەتوو دوو شت لەبەرچاوى ئەوانەى وا شارەزای دۆلەتوون، زیندوو دەکاتەوہ:

١- يەکەمييان شانازيى حيزبى ديموکرات لە رەفتار لە گەڤ ئەو زیندانيانەدا کە بە نەسيبى بووہ.

٢- ئەو جينايەتە دژە مړوئپيە کە حکوومەتى بەعسى عيئاق کردوويەتى.

سادق زەرزا: من بەش بە خالى خۆم فەخر بە سياست و ھەلسوکەوتى حيزبى ديموکراتى کوردستانی ئيران سەبارەت بە ديل دەکەم.

سەدىق بابايى: ئەزمونەکانى من لە حيزبى ديموکراتى کوردستانی ئيراندا بەو برگە لە خەبات و شيوازی خەباتى ھيژە سياسيەکانى کورد لە گەڤ ھيژشەرەکانياندا کە لە کوردستان تاوانيان دەرکرد، باس لەوہ دەکات کە بەرگيکى زېړپنى دپکە لە ميژووى نەتەوہکەى من ھەر لەم زیندانانەدا نووسراوہ.

بۇ ھاوکاريى زياترى ھيژە دييموکرات و پيئشکەوتووہکانى ئيران تيبکۆشين

زایه‌له

فاتح سالحی

هه‌موو واده‌کانی سه‌رکۆمار

(ماده‌ی چوار)

حه‌سهن رووحانی سه‌رکۆماری ئیستای ئێران که به دانی ده‌یان واده و بلیتی به نهمه‌وه غه‌یری فارسه‌کان به تایبه‌تی کورد، ئازهری، عه‌ره‌ب، به‌لوچ، تورکه‌مه‌ن بوو به سه‌رکۆمار و ده‌نگی نهم نهمه‌وانه و هه‌روه‌ها که‌مایه‌تییه ئایینییه‌کان پۆلیکی به‌رچاوی بوو له ده‌نگه‌نانه‌وه‌ی ناوبراو وک سه‌رکۆمار، تا ئیستاش نه‌یاتوانیوه له پیناو واده‌کانیدا هه‌نگاوێکی ئه‌رێتی هه‌لگیرێ و بگه‌ر له هه‌ندێ حاله‌ته‌شیدا به پینچه‌وانه‌ی واده‌کانی هه‌لسوکه‌وتی کردووه. ئه‌وه‌ی که تا ئیستا روون و ئاشکرایه نهم پرسه‌یه که رووحانی سیاسه‌تی نیوخۆی کردووه به قوربانیی سیاسه‌تی ده‌ره‌کی ده‌وله‌ته‌کی و ویناچی به‌م زووانه روو بکاته ئه‌و چین و توێژ و نه‌ته‌وانه‌ی که له نیوخۆی ئێراندا ده‌یان واده و بلیتی پیندا‌بوون. له ژماره‌کانی پینشودا باسی سێ ماده‌ له ۱۰ ماده‌که‌ی بلیندراو به نه‌ته‌وه‌کان و به تایبه‌ت نه‌ته‌وه‌ی کوردمان کرد. ئیستا به پینی ده‌ره‌تان ده‌په‌ژینه سه‌ر چواره‌مین واده‌ی هه‌سهن رووحانی که نهم واده‌یه‌ی به ناوی مه‌نشووری ۱۰ ماده‌یی رووحانی له نیو نه‌ته‌وه‌کانی ئێراندا ناویانگی ده‌رکردووه. ماده‌دی چوار: "وانه‌وتنه‌وه‌ی زمانی دایکیی ئێرانییه‌کان (کوردی، ئازهری، عه‌ره‌بی و...) به شپۆی فهرمی له ئاستی قوتابخانه و زانکۆکاندا به مه‌به‌ستی به‌په‌وه‌بردنی ته‌واوی ئه‌سلی ۱۵ ی یاسای بنه‌په‌تی کۆماری ئیسلامی ئێران."

ئه‌وه‌ی که تا ئیستا له‌م پینهن‌دیه‌دا بپنراوه، نه‌ ته‌نیا هیچ هه‌ولێک له‌م بواره‌دا نه‌دراوه به‌لکوه به پینی هیما و نیشانه‌کان وادیاره نهم واده‌یه ناماژه‌یه بۆ فریودانی خه‌لکی غه‌یری فارس له کاتی بانگه‌شه‌ی هه‌لپه‌ژاردنه‌کاندا به مه‌به‌ستی وروژاندنی هه‌ستی خه‌لک بۆ به‌شاریکردن له هه‌لپه‌ژاردنه‌کاندا. چونکوه تا ئیستاش هه‌روه‌ک وترا نه‌ ته‌نیا هیچ نیشانه‌یه‌ک به مه‌به‌ستی جیه‌جیه‌کردنی نهم واده‌یه نپنراوه به‌لکوه وادیاره هیچ پلانێکی ئه‌وتۆش له‌به‌رده‌ستدا نییه بۆ به‌په‌وه‌بردنی نهم واده‌یه. ئه‌گینا له سه‌ره‌تای نهم وهرزێ خوێندنه‌دا هه‌ندێ له نیشانه‌کانی جیه‌جیه‌بوونی نهم واده‌یه خۆی ده‌رده‌خست.

گرینگه‌تر ئه‌وه‌یه‌که له‌م واده‌یه‌ی رووحانیدا باسی خوێندن و نووسین له هه‌موو قۆناغه‌کاندا و له هه‌موو ماده‌ ده‌رسییه‌کاندا به نه‌ته‌وه‌کانی ئێران نه‌دراوه به‌لکوه به پشت به‌ستن به ئه‌سلی ۱۵ یاسای بنه‌په‌تی کۆماری ئیسلامی ته‌نیا باس له‌وه کراوه که زمانی نه‌ته‌وه‌کان ته‌نیا وک یه‌ک ماده‌دی ده‌رسی له قوتابخانه‌کاندا ده‌خوێندری.

قاوه ئازارشیکنه

لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی نوێ ئاشکرای کردووه که خواردنه‌وه‌ی قاوه یارمه‌تیده‌ره بۆ نه‌وانه‌ی کۆمپوته‌ره به‌کارده‌هێنن بۆ که‌مه‌کردنه‌وه‌ی ئازاری مل. توێژه‌رانی ئه‌مه‌ریکی له نه‌خۆشخانه‌ی سانۆس له نۆروێژ بۆیان ده‌رکه‌وت ئه‌و که‌سانه‌ی ۹۰ خوله‌ک به‌ر له دانیشتن بۆ کارکردن له‌سه‌ر کۆمپوته‌ره قاوه ده‌خۆنه‌وه، ئازاری مل و شانیان که‌مه‌تره له‌وانه‌ی قاوه ناخۆنه‌وه. هه‌روه‌ها روون بووه‌وه ئه‌و ئازاره له‌وانه‌شدا که‌م بووه‌ته‌وه که پینتر ئازاری درێژخایه‌نی وک باسک و قۆلیان هه‌بووه. توێژینه‌وه‌که روونیکرده‌وه ئه‌و که‌سانه‌ی کاره‌کانیان پینستی به دانیشتن له‌سه‌ر کۆمپوته‌ره هه‌یه به درێژایی ماوه‌ی رۆژ، ۱۰ له‌سه‌دیان ئازاری مل و شانیان هه‌یه. توێژه‌ران چاودێری ۴۸ که‌سیان کرد که له نیویاندا ۲۲ که‌س ئازاری درێژخایه‌نی پشت و ملیان هه‌بوو له‌گه‌ڵ ۲۶ که‌سی بێ‌ئازار. ۱۹ که‌سیان به‌ر له چوونه سه‌ر کار قاوه‌یان خواردووه و دوا‌ی ۹۰ خوله‌ک ده‌ستیان کرد به کارکردن و ده‌رکه‌وت ئه‌وانه‌ی قاوه‌یان خواردووه‌ته‌وه ئازاریان زۆر که‌مه‌تر بووه له‌وانه‌ی قاوه‌یان نه‌خواردووه‌ته‌وه.

ئه‌نگوستیه‌یه‌ک بۆ نه‌هیشتنی پرخه‌پر

ئه‌و ده‌ماره‌ی به‌رپرسه له پرخه‌پر سه‌رچاوه‌که‌ی له‌و په‌نجه‌یه‌دا‌یه.

زانایانی به‌ریتانیا توانیان چاره‌سه‌ریک بۆ گرفتگی پرخه‌پر خه‌وان بدۆزنه‌وه، که خه‌لکیکی زۆر به‌ده‌سته‌یه‌وه ده‌نالین، ئه‌ویش به دروستکردنی ئه‌نگوستیه‌یه‌ک که شه‌وانه له‌ده‌ست ده‌کری‌ت و کینشه‌که ناهێلێت.

به‌پینی هه‌واله‌که‌ی رۆژنامه‌ی ده‌یلی مه‌یلی به‌ریتانی، ئه‌نگوستیه‌یه‌که ناوی لپنراوه (شه‌ویکی خۆش بێ پرخه‌پر) ئه‌مه‌ش رینگه‌یه‌کی سروشتیه‌یه و ئارام به‌خشه و کینشه‌که کۆتایی پین دینێت. ئه‌و ئه‌نگوستیه‌یه‌یه نرخه‌که‌ی ۲۹.۹۹ پون‌دی ئیسته‌رلینیه.

نهم ئه‌نگوستیه‌یه‌یه له په‌نجه‌ی بچوک له‌ده‌ست ده‌کری‌ت چونکه به وته‌ی زانایان

فیتامین B ستریس سووک ده‌کات

زیانی ته‌ندروستییه‌وه. فیتامین B۱ رۆلی هه‌یه بۆ پاراستنی ته‌ندروستی کۆنه‌ندامی ده‌مار و باشکردنی مه‌زاج و توانای یاد و ته‌رکیز، فیتامین B۳ یارمه‌تییه ده‌ماره‌کان و کۆنه‌ندامی هه‌رس ده‌دات و شه‌کری خوین ریکده‌خات، فیتامین B۹ یان ترشی فۆلیک ئاستی وزه له له‌شدا به‌رزده‌کاته‌وه. خۆراکه ده‌وله‌مه‌نده‌کان به فیتامین B بریتین له: ماسی، بره‌وکی، دانه‌ویلێ ته‌واو، شیر، په‌نیر، گوشت، شاتوو.

هه‌موو که‌سێک له ژبانییدا دو‌چاری ستریس Stress ده‌بێته‌وه که له‌وانه‌یه گرفتگی ته‌ندروستی لپ به‌کوێته‌وه، بۆ نمونه‌ خه‌مۆکی، نه‌خۆشیی دل، گرفت له کۆنه‌ندامی هه‌رسدا، زیاد‌بوون یان که‌م‌بوونی کیشی له‌ش و..هتد. گه‌لێک رینگا هه‌ن بۆ سووککردنی ستریس، یه‌کێک له‌مانه‌ جۆری خۆراکه، به‌تایبه‌تی ئه‌و خۆراکه‌یه‌ی که کۆمه‌له‌ی فیتامین B له‌خۆده‌گرن. کۆمه‌له‌ی فیتامین B رۆلیان هه‌یه له هاوسه‌نگیی شیمیایی مێشک و گه‌یه‌نه‌ره‌کانی ده‌مار، به‌مه‌ش توانای نه‌هیشتنی یان وه‌لانی به که‌مه‌ترین

